

A 2429
12699
- 3449

Teine

Rahwa nali.

150

Siidlaste, Saarlaste, Kihulaste
j. n. e. kentsafat jutufest.

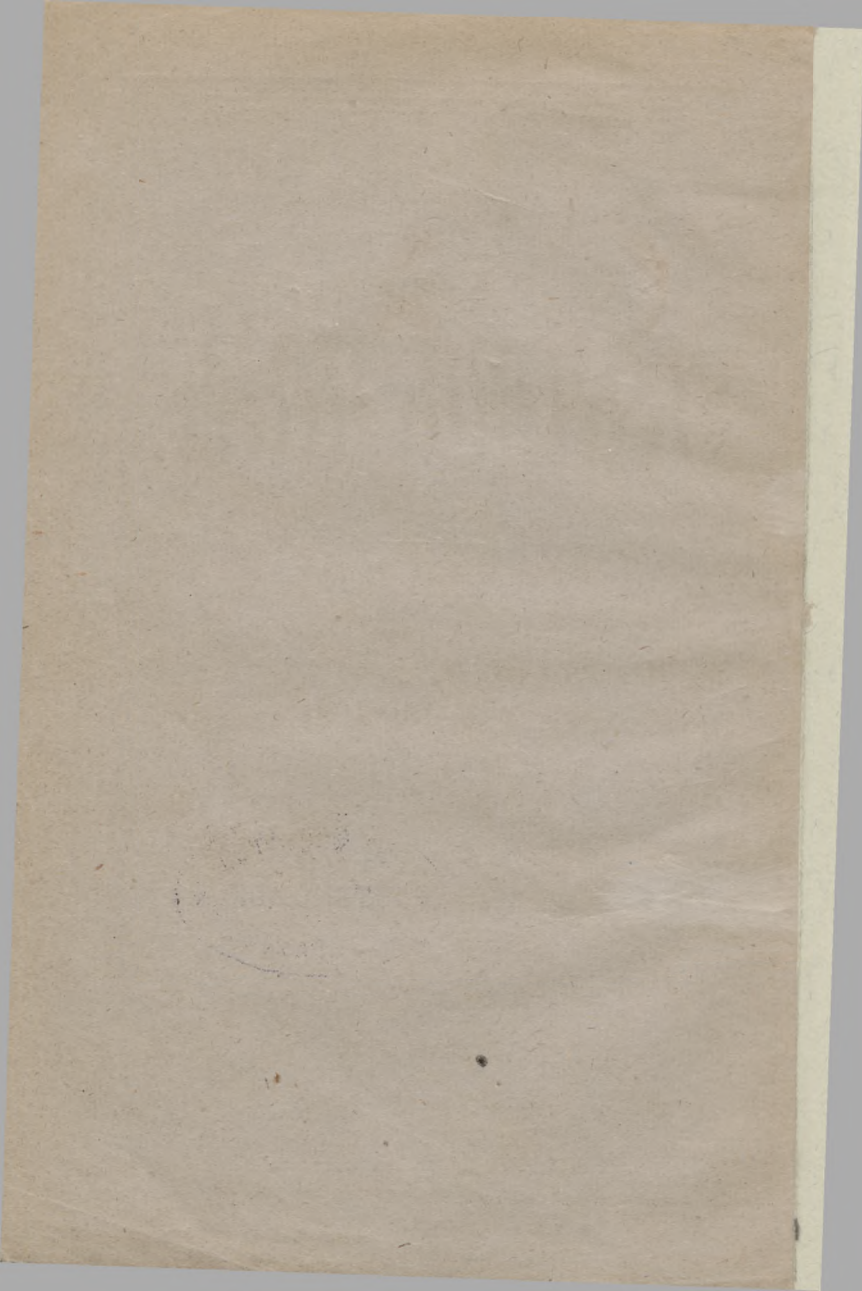
Cesti

*Ühiepilaste Seltsi
raamatukogu.*

N^o

Tallinnas, 1896.

Trükitud L. Turgan'i kulusa.

2489 A24296

Teine

Rahwa nali.

150

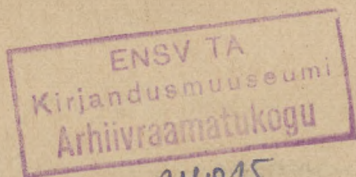
Siidlaste, Saarlaste, Rihulaste j. n. e.
kentsafat jutukeft.

Tallinnas, 1896.

Trükitud L. Turgan'i kulus.

Дозволено цензурою, Юрьевъ 29-го Февраля 1896 г.

Печатня Х. ГЕНА, Ревель, Шуббеская ул. домъ №9.

1. Git sõelub hertsfi.

M. Uija Weelt.

Korra läinud Hiidlased suurele maale puunõuu koormaga, neid müüma ehk wilja wasta wahetama.

Ühel õhtul läinud nad furnuajast mööda, kus kabeli peal tuulelipp walju tuulega kangesti kriusunud.

Esimene Hiidlane pidanud hobuse kinni ja ütelnud: „Mats ae! Kuuled ka? Git sõelub hertsfi (herneid)! Lähme waatama, ehk saame kehade (puunõuude) wastu wahetada!”

Sõitnud furnuaia wärawast sisse kabeli ette wälja. Ehmatanud aga hirmsaste ära, kui näinud, kuhu juhtunud.

Esimene karjuma: „Mats! Mats! Me oleme koolja aeda sattunud! Katsume, et wälja saame!”

Ütelnud ja annud hobusele piitsa.

Õnnetuseks kukunud koorm ümber. Hobuse

ajaja jäänud ühe risti külge finni. Surma hirmus mees nüüd karjuma: „Mats, Mats! Mind peetakse finni! Mind peetakse finni!”

Mats saanud ohjad kätte. Tuhat nelja wärawast wälja, jäägu seltsimees, kuhu tahab.

Wäljas wärawa taga hüüdnud weel tagasi: „Lue Issa-meied.” Ise kihutanud edasi.

Wiimaks rabelenud seltsimees enese risti küljest lahti. Plaganud nüüd teisele järele, nii kudas jalad aga kannud.

Paar wersta jooksnud, enne kui Matsule järele saanud.

Hüüdnud eemalt: „Mats hull sõge, eks oota mind ka!”

Mats pidanud hobuse wiimaks finni.

Kui teine ree juurde saanud, langenud ta wäsinult ree peale ja ütelnud ise weel: „Ära tahtsinwad minu wiia! Peasin ometi weel hingega ära. Aga kas kehafid on weel ree peal?”

Mats wasta: „Üks wann on weel peal! Mis sa kehafid enam taga küsid! Täna parem, et ise hingega peasime!”

2. Hiidlase nali

J. Jakobsen Jäärjast.

Korra käinud Hiidlane pojaga suurel maal räimi müümas. Saanud räimed müüdud, sõitnud koju.

Sõitnud just mõisa nurmest mööda. Nurmel teinud palju inimesi tööd.

Wana Hiidlane ütles: „Poeg ae, eks näitame suurele maale ka väikse maa nalja. Ole sa karu, mina karutantsitaja. Küll nad siis meid wahitwad.“

Wana Hiidlane sõidunud pojale paela kaela, teise otsa wankri külge. Käskinud poega siis wankri taga nelja käpakili joosta.

Hiidlane ladunud hobusele piitsaga pihti. Uperkuuti lüües jäänud pojale hing kinni. Saanud poeg weel ütelda: „Isa, isa! Beri taga! Isa, isa! Beri taga!“

Isa wasta: „Ää karju! Pole wiga! Ega surm nii suure kärinaga tule!“

Sõudnud mõisa nurmest mööda. Hiidlane pidanud hobuse kinni. Waadanud: poeg surnud.

Hiidlane sõnuma: „Kes seda teadis, et see heng nii ruttu pidi minema!“

3. Hiidlase filma seletus.

J. Abrelbal, Kuusalust.

Korra küsitud Hiidlase käest, kas ta weel seletab näha.

Hiiu taat lööb filmad ülesse ja wastab: „Ma näen, et sääsk haigutab kiriku torni otsas risti peal. Täna homiku kirikusse tulles nägin Mõhuste mäe pealt, kudas soldatid Tallinnas

Karja wärawa taga harjutust pidasitwad, püssi tikud läikisitwad päewa kääs!"

Mine Hiidlaste käest weel küsima, kas ta näeb.

4. Kiriku täis pudru

J. Witismann Jüri kih.

Korra läinud Hiidlasted Tallinna. Üks Hiidlane ajanud pea õige tagasi, waadanud Olewiste kiriku otša ja ütelnud: „Oleks selle kiriku täis pudru ja torni täis wõid, siis saaks õige helpida!"

5. Hiidlaste püssi tegemine.

J. Witismann Jürist.

Hiidlaste sulast kutsutud sööma. — Ei sulane läinud.

Teised küsima: „Miks sa ei lähe sööma!"

Sulane wasta: „Peremees pahandas mind. Tahab talle püssi teha!"

6. Kus Hiidlane läinud.

J. Abrelbal Kuusajast.

Korra tulnud Hiidlane sügisel suurelt maalt koju. Läinud warsti küla kõrtsi topši wõtma.

Teised küsima, kus mees sui otša tööl olnud.

Hiidlane wasta: „Ma ma käisin ikka seal

taga taga sagaristis, kus suur atvikala oli, kus roog roog selja roog nagu pagu saag ja liha tüfid kui soldati fineli jupid!"

Teised naersiwad, et kõhud wabisesiwad Hiid-
lase kentsaka jutu üle.

7. Päewane töö.

J. Witismann Jürist.

Hiidlase sulane raiunud sügisel esimest päewa hagu.

Kui sulane koju tulnud, küsinud peremees:
„Mitu kuhu ja täna tegid!"

Sulane wasta: „Seitse wähele, aga need küewad hästi!"

8. Mis kõiki tühja maksab rääkida.

J. Witismann Jürist.

Üks Hiidlane ütelnud tihti poegadele: „Mis kõiki tühja maksab rääkida!"

Korra olnud pojad kahetse merel. Teine poeg upunud ära.

Teine poeg tulnud koju, aga ei rääkinud upumiseft sõnagi.

Wiimaks kolme päewa pärast küsinud isa:
„Aga kuhu ometi Mats jäi!"

Poeg wasta: „Mats sulpsatas üle paadi päre merde, upus ära!”

Isa jälle: „Miks sa siis koke ei ütelnud.”

Poeg wasta: „Sa ütlesid ju ise: Mis kõiki tühja matšab rääkida!”

9. Loll Mats.

M. Luu Põltsamaalt.

Wesi-Hiidlase sõber Mats furnud suurel maal ära. Wesi-Hiidlane saanud seda kuulda. Läänud suurele maale Matsi matusele.

Matsi furnukeha nähes õhanud Wesi-Hiidlane: „Oh sa loll Mats! Sa surid kewadel ära! Olesid sa ometi sügise ära furnud, siis oleks see moon järele jäänud, mis sa talwe ära sõid!”

10. Seda ma ei tee.

M. Luu Põltsamaalt.

Wesi-Hiidlasel olnud ju ammu kolmkümmend aastat turja peal.

Teine Hiidlane talle nõuu andma: „Kuule wa kallis, sa oled ammu ju nii wana, et wõiksid naese wõtta. Katsu ometi tänawu talwe pulmad tooni ajada!”

Wesi-Hiidlane koke hädaga wasta: „Ei, ei! Ei ma seda tee, et ma wasta talwet enesel jõodiku kaela wõtan!”

11. Ma tõuse kut ka!

J. Prooses Nigula Druft.

Üks Hiidlane läinud purjus peaga kõrtsist koju poole. Surnuaiast mööda minnes läinud mees kabelisse wähe wäsimust puhkama.

Kabelis juhtunud tühi puusärk olema. Hiidlane pugunud puusärki. Et külm kätte ei hakaks, tõstnud mees weel puusärgile kaane peale.

Wähä aja pärast tulnud wargad sinna. Hakanud just puusärgi peal oma saaki jägama.

Üks waras löönud nalja pärast käega wasta feina ja ütelnud: „Surnud tõuse üles!”

Hiidlane tõukab seda kuuldes puusärgi kaane pealt ära ja hüüab: „Ma tõuse kut ka!”

Oh tuhat, kudas wargad nüüd putked mängima saiwad! Saak jäi kõik Hiidlasele!”

12. Wesi-Hiidlase poja tarkus.

M. Luu Põltsamaalt.

Wesi-Hiidlane waadanud pojaga wana lagunenud maja.

Wesi-Hiidlase poeg kohe arwama: „Isa ae! Sest majast saaks õige uus maja! Muud kui lahaks enne uued seinad, laed, põrandud ja uus katus teha. Siis oleks kõik korras!”

13. Ei tea üks hobune lonkab!

M. Aija Weelt.

Hiidlase hobune olnud ilma rauata. Seppa polnud kufagilt saada.

Hiidlane hakanud ise rautama.

Pärast rautamist küsinud teine ta käest:

„Koh, kudas hobuse rautamine läks ka?“

Hiidlane wasta: „Üsna hästi! Kõik naelad läksiwad hästi sisse, üks ainus näitas nina! Aga ei tea, mis see on, et hobune lonkab!“

14. Kaks tühja asja.

M. Luu Põltsamaalt.

Wesi-Hiidlane ütelnud pojale: „Hanspojukene, hakame pühadeks õlut tegema!“

Poeg wasta: „Hakame! Aga kas sull on ka, kellest teha?“

Isa wasta: „Wett on meil ju küllalt, tõrre saab ehk teisest perestki. Minult kaks tühja asja puudub weel: humalaid ja linakõid!“

15. Kes Hiidlasele kõik kätte annab.

A. Reimann Wirtsuft.

Hafenrihter mõistnud Hiidlasele 60 hoop. Nõudnud enne hoopide kätte andmist mehelt iga hoobi pealt kopika.

Hiidlane maksnud 60 kopikat wälja.

Hiidlane ei kannatanud aga 60 hoopil wälja. Sellepärast jäetud 40 hoobiga peksmine järele.

Pärast peksu küsinud teine mees Hiidlaselt: „Kas said kõik kätte!“

Hiidlane wasta: „Kes Hiidlasele kõik kätte annab! Kõigist 40 saingi! 20 jätsiwad enestele!“

16. Hiidlase ülespoomine.

J. Niinas Ristilt.

Hiidlasel olnud ilmaelust himu täis, tahtnud ennast ülesse puua. Seks sidunud kõie kett kõhu pealt finni ja riputanud ennast puu oksalt alla.

Teine Hiidlane juhtunud peale. Küsinud: „Mis sa teed?“

„Poon ennast!“ wastanud kõie otjas kõlkuja.

Teine wasta: „Kumal! Seda wiisi sa kat pood ennast! Sio kat kõis ümber kõri, siis poo ennast!“

Pooja aga wasta: „Näe, kus mull asjamees! Kut ma kõri finni sion, kust ma siis hengata saan!“

17. Pagan wõtku poomist.

J. Niinas Ristilt.

Hiidlane tahtnud ennast ülesse puua. Roninud suure puu otša ja lastnud ennast koonu pidi otša pealt alla rippuda. Keha raskesti wajutanud aga koonu sirgeks ja pooja kufunud podinal alla.

Hiidlane saajatama: „Pagan võtku seda poomist! Tapa kat sellega veel terwis ära!”

18. Kapten kajutis.

J. Wahe Hiia Kassaarest.

Keina mees sõidab Tallinna uulitsal oma walge māraga.

Kaks kaupmehe jelli tulewad wasta.

Teine hüüab: „Kuule külamees, mis su wa kaljas*) maksab?”

Hiidlane wasta: „Prrrtuu! walge! Kulla isand, ei mina tea, olen madrus siin peal. Kõige kapteni käest, küll tema teab. Kapten on kajutis! Olge head, astuge sisse! Üks on siin!”

Ütleb ja tõstab mārja saba.

Isandad läksiwad häbiga oma teed.

19. Hapu taar.

J. Niinas Risikist.

Suure maa mehed pilganud Hiidlast, et tall wefine taar olnud.

Hiidlane wasta: „Jah, see on nüüd wefiseks läinud, aga kui ma ta tegin, siis oli ta nii hapu, et teda wõisin wihti kerida ja kambri seinale naela otsa riputada. Kell jänku oli, see käis siis wihi küllest tükk haawal hammustamas!”

*) Laew.

20. Kuhi põleb.

D. Bruhl Metsikust.

Hiidlane teinud heina kuhja walmis.

Baari päewa pärast tulnud ütleva: „Sinu heina kuhi põleb! Suits tuleb aga otsast wälja!”

Hiidlane süganud pead ja ütelnud: „Imet, imet! Need oliwad küll mürjad, kuidas nad ometi põlema läksiwad!”

21. Uus kurat.

S. Prooses Drust.

Mõisnik sõimab teomeest kuradiks.

Hiidlane läheb sealt mööda. Hiidlane kohe ütleva: „Sa jah herra, see on kut tõste tõse!”

Herra ehmatas seda kuuldes ja küsis: „Kust sa seda tead?”

Hiidlane wastas: „Ma usu, egas end herra ometi paergu waletand!”

22. Hiidlaste keele tarkus.

F. Wahe Hiin Rasfaarest.

Woor Reina mehi tulnud Tallinnast ja läinud kõrtsi sisse puhkama.

Üks Hiidlane läinud kõrtsi hoowi hobusid waatama. Näeb: kõrtsimehe siga tema leiwakoti kallal.

Südame täiega wõtab Hiidlane looga maast ja wirutab siiale wasta nina.

Sest saanud küll. Siga piukfunud korra ja olnudki walmis.

Nüüd mehel häda käes. Saab kõrtsimees lugu teada, siis nalja pole.

Hiidlasel nõuu warsti kae pärast. Tarwis seltsimeestele juhtumist kudagi wiisi teada anda ja siis minema pista, enne kui kõrtsimees hoowi tuleb.

Läinud kõrtsi ukse peale ja hüüdnud: „Seltsimehed! Ilm hõiskab, taewas tuiskab! Ruu kupitseb, päew sapitseb! Kornukas külleli maas, kõwer läinud üle kaela!”

Magu püüsipauk olnud seltsimehed jalul ja üks teise järel uksest wäljas. Sgamees roninud oma reele ja — edasi.

Kõrtsimees arwanud selle rutulise äraminekut kohta, et paha ilm tulemas.

Läinud natukese aja pärast wälja waatama. Leidnud hoowist furnud sia eest, loof kõrtwal.

Nüüd saanud kõrtsimees küll asjast aru. Aga wõta weel keina mehi kinni! Need ammu kus seda ja teist!

23. Hiidlase hõbeda tükk.

J. Niinas Ristilt.

Hiidlane läinud poodi. Küsinud kaupmehelt: „Mis nii suur hõbeda tükk kat maksab kut harja pee on?”

Kaupmees arwanud, et Hiidlane niisuguse hõbeda tüki leidnud.

Raupmees kõhe ütlema: „Tasa, tasa, ära räägi kõigi kuuldes! Tule taha tuppa, teeme kaupa!”

Mindud kaupmehe tahatuppa.

Raupmees toonud Hiidlasele kallid wiinad ja peened praed ette. Hiidlane söönud kõhu täis.

Pärast söömist ütelnud kaupmees: „Kui jälle tuled, siis too see hõbedane pank kõhe minu juurde!”

„Jah, kuid ma kat leban (leian), küll ma siis kat toon!” vastanud Hiidlane.

24. Jõin enese lolliks.

D. Bruhl Metsikust.

Hiidlane joonud enese joobnuks. Hakanud nutma: „Mis nüüd saab! Jõin enese lolliks! Kes mu kaerad nüüd maha teeb!”

Teisel päeval olnud ometi jälle tark. Kõlwanud kaerad maha.

Nüüd ütelnud: „Nüüd võib uuesti juua. Jään ka kas pärislolliks, pole wiga, kaerad on maas!”

25. Oma kasukas.

J. Wähe Hiiu Rassaarest.

Hiidlane Kärone Jaak tulnud ühel palawal Jaanikuu õhtul Kurnimäele noorte inimeste lõbu pealt vaatama. Palawast ilmast hoolimata pannud wanamees enesele suure lamba nahast kasuka selga.

Nis ninatark pois näinud seda. Tulnud Jaagu juurde ja ütelnud: „Di, oi, wanamees, sull palatwa ilmaga üsna kasukas seljas.“

Jaak waatab ühe õlanuki pealt teise ja wastab rahulikult: „Ei tää, Kirise Mats, mei rahwas ütlesid, et see kasukas pidi mu oma olema, nüüd on sul ka juba sene (selle) kohta ülemist!“

26. Reina mehe wikat.

F. Wähe Hiin Kasjaarest.

Reina mees waatab poes wikatistid.

Reegi linnasaks tuleb Hiidlase juurde ja ütleb: „Mis sa neist sorid! Meie Mats tõi minewa aasta kõige wiimase, oli weel kõige parem!“

„Kas Mats teistega ka niitis?“ küsis Reina mees rahulikult.

27. Walel on lühikesed jalad.

M. Luu Sulustwerest.

Hiidlane tulnud Saarlase juurde ja ütelnud: „Kas tead ka meil käiswad täna võse wargad! Ünneks juhtusin ise peale! Tõmmasin ruttu püssi ja lastsin teisel wargal püssiga kuue hõlmast läbi!“

Saarlane wasta: „Wõi kuue hõlmast lastsid läbi ja said warga kätte!“

Hiidlane jälle: „Ei ma warast küll kätte saanud!“

Saarlane küsima: „Kust ja seda siis tead, et
ja püssiga kuue hõlmast läbi lastsid?“

Hiidlane wasta: „Meil ei käinudki wargaid!“

28. Hiidlase taari tegemine.

J. P. Söggel Paistu Kaarlist.

Hiidlane teinud ülelvel kõrge mäe otsas taari.
Taari astjas olnud kiwide peale ülesse seatud.

Taar saanud walmis. Kiwid aga hakkanud
taari astja all weerema. Taari astjas läinud
ümber ja taar jooksnud mäest alla jõkke.

Hiidlane wiinud taari astja mäest alla, aja-
nud jõest wett astjasse ja ütelnud ise: „Noh, taari
maik on tal juures ikka!“

29. Nõiad tulewad.

D. Schanz Rootsi.

Hiidlane istunud talu taadiga kaewu jalkwel
ja puhunud magusat juttu. Korraga kuulnud pilli
häält.

Talutaat aimab, et mesilased peret heidatwad,
tahab aga Hiidlast narrida ja ütleb: „Nõiad tu-
lewad! Nõiad tulewad! Ennä, nupumees kõige ees!
Pögeneme, pögeneme!“

Hiidlane kõhe: „Hai nah naa, kus maas ete
joosen?“

Talutaat jälle: „Siin ei aita muid, kui kaewu!
Parem elu kui surm! Ma hüppan —“

Ise teinud nagu hüppaks ta.

Hiidlane näeb seda. Ei enam aega mõelda, saab, mis saab. Hüppab nagu kiwi ületwelt alla.

Talutaat jookseb tuppa, toob kartsa, kardab et mees kaewu ära upub.

Hiidlane ronib, ligunud märg, kartsast mööda ülesse ja ütleb ise: „Sai nah naa, hea meel, et surmasti peasnud!“

30. Reid on nagu jäästa.

J. Ekemann Tapalt.

Kaks Hiidlast sõidawad silgu koormatega suures maal. Selge kuu paistab taewast.

Teine ütleb teisele: „Kust see kuu mait siia sai, ta jäi ju meie tua kohta, kui kottu ära tulime!“

Teine wasta; „Tola ikkegi, mis oled? Ega siis üks kuu ole! Reid on ju nagu jääski ja kihulasti taewas!“

31. Ma tegin lat julle head.

J. Niinas Ristilt.

Hiidlane ja suure maa mees jäänud kõrtsi öömajale.

Suuremaa mehel olnud uur taskus. Ohtul wõtnud suure maa mees uuri taskust ja pannud pea alla, et keegi uuri ära ei warastaks.

Dösel kuulnud Hiidlane seltsimehe leiawatotis

tiksumist. Hiidlane sirutanud käe wälja ja pannud tubli wopsu sinna, kus tiksumine olnud. Tiksumine jäänud wait.

Homikul ülesse härgates kiidelnud Hiidlane suure maa mehele: „Ma tegin kat sulle täna õõse head, peletasin kilgi su leba koti kallalt ää!”

Suuremaa mees hakanud uuri waatama. Uurwigane, ei käi enam sugugi.

32. Kes ei teinud, ei saanud ühtigi.

J. Neublau Sootmalt.

Suure maa mees küsinud Hiidlaselt: „Kudas teie pool tänawu linad ja kapsad ka kaswasiwad?”

Hiidlane wasta: „Jah, kes tegi, see sai ikka kaunisti, aga kes ei teinud, ei saanud ühtigi!”

33. Hiidlase peremehed.

J. Niinas Ristilt.

Hiidlane tulnud kroonuteenistusest.

„Kudas peremees sulle ka meele pärast oli?” küsinud teised ta käest.

Hiidlane wasta: „Olen mitut peremeeft teeninud. Mõnel oli wiis, mõnel kuus, mõnel koguni kümme lehma. Piima sai süüa küll. Müüd aga teenisin niisngust peremeeft, kellel mitte ühtegi tiksegi polnud! Piima ei saanud nähagi!”

34. Hoia piima, heina aeg tuleb.

J. Neublau Jootmalt.

Hiidlase lehm tulnud Kõündla päewa ajal piima.

Maine toonud igal söömaajal piima lauale.

Hiidlane ütlemas: „Leenu, hoia piima! Tead, heina aeg tuleb, siis on piima võtta!”

35. Hobuse pill.

J. Niinas Nistilt.

Hiidlane sõitnud suurel maal mööda teed. Tee ääres seisnud hooste karjane, käristi pios.

„Mis riistapuu kat see on?” küsinud Hiidlane.

„See on hobuse pill!” vastanud hooste karjane.

„Mängi kat minu mäarele ka üks lugu!” ütelnud Hiidlane pilgates.

Karjane pannud käriste wurama.

Oh ja aeg! Mära pannud eest ja takka nii ülesse, et wanter Hiidlasega tuhat taga lõonud.

36. Paneb käima.

J. Neublau Jootmalt.

Hiidlase aastane poeg pole käima hakanud.

Hiidlane annud pojale pärmi sisse ja ütelnud ise: „Kui pärm õlut käima paneb ja leiva fergets teeb, siis piab ta ka mu poja käima panema ja poja jalad fergets tegema!”

37. Hiidlaste neli seltsi.

J. Wahe Hiid-Rasfaarest.

Tallinnas küsis kaupmees Hiidlase käest: „Ma olen kuulnud, et Hiidlasti olla mitmet seltsi. Kui palju neid Hiidlaste seltsisid siis õige on?“

Hiidlane wasta: „Neli seltsi! Esimene selts on Wesi-Hiidlased; need käiwad kaladega. Teine selts on Oht-Hiidlased; need käiwad puuristadega. Kolmas selts on kannatlikud Hiidlased nagu mina, kes kõik ära kannatawad, mis linna herrad räägitavad. Neljas selts on Mära-Hiidlased; need kannawad pikki, lõhkise sabaga kuubesid nagu herra ise!“

38. Hiidlase naene.

J. Prooses, Rigula Druft.

Hiidlane mõtnud enesele noore naese.

Warsti pärast pulme küsitud Hiidlase käest, kudas noorik on ka.

Hiidlane wasta: „Oh tuhat, oleks ma seda teadnud, et ta nii hea on, ma poleks rugist maha teinudki!“

39. Ei sõõnud juuremat ühtigi.

J. Reublan Sootmalt.

Hiidlane läinud laua kirikusse.

Kirikuherra küsinud: „Ega sa homiku kodu ei sõõnud?“

Hiidlane wasta: „Ei söönud suuremat ühtigi. 5 wiilakat (5 leiva tükki), 7 silakat (silku), kapa teie kapsa leent ja poole pullu pead pistsin ää!”

40. Rahetja meest, seitse mütsi.

J. Wahe Hiin-Rasasaarest.

Hiidlased sõitnud kewadel Pärnusse wõrgule. Juba paati minnes olnud mehed kõik parajas wimmas. Merel wõetud weel juurde.

Wiimaks olnud mehed nii täis, et paadi juhatuselt enam maifugi ei teadnud.

Ühele tulnud mõte: tarwis üle lugeda, kas kõik mehed weel käes on. Käskinud kõik mehed oma mütsid piida (sõupengi) peale panna.

Mees lugenud, leidnud 7 mütsi. Mehi aga olnud paati minnes 8.

Nüüd aru koge käes: üks mees oma mütsiga on kadunud.

Otsitud meest ja mehe mütsi, aga mis kadunud, see kadunud.

Wiimaks näeb üks poisikene, et lugijal enesel müts peas on. Seda wiisi leidawat Hiidlased kadunud mehe ja mütsi üles.

Dõsel kuuleb poisikene kella äält. Ütleb: „Kuulge, mei wa walge lehma kell hüüab!”

Poisi isa pahandab: „Ennä lapse terawust! Kes meie walge lehma nüüd siia tõi! Me oleme Mõhu wäinas!”

Homikul, kui walgeks läinud, leidnud endid
kodu rannas paigal olevat.

41. Babud jõowad mäterjad ää!

J. Wittsmann Süri kihelkonnast.

Hiiu eit läinud kirikusse. Minnes kästinud
meeft õhtuks herne leent teeta ja worste soendada.

Mees pannud worstid ja herved ühtlasi ühte
patta, teinud tule alla ja hakkanud teetma.

Uga näe imet: herved päris kõwad, worstid
juba katki. Mis nüüd teha? Mehel hea nõuu
kallis. Tarwis kirikusse eide järele minna.

Kiriku uksele jõudes ütelnud Hiidlane: „Tere
lõunest ka! Kus see meie memme penk on? Babud
(herved) jõowad mäterjad (worstid) ää!”

42. Murra hambaid.

J. Wahe Hiiu-Kasasaarest.

Reina „wana Jaak” olnud Pärnus kalapüüul.
Üks mees tahtnud Jaagule niisuguse küsimise
ette panna, kelle peale Jaak midagi kosta ei teaks.

Mees ütlema: „Kuule Jaak, mulle tuli kottu
wa naesukese käest kiri!”

Jaak wasta: „Noh, mis siis kuulub?”

Mees wasta: „Paha lugu juhtunud!”

Jaak uuesti küsima: „Mis seal siis õige on!”

Mees wasta: „Siad käiwad wiltu, ühest tä-
nawa äärest teise! Sa oled wa tarf mees: mis
nõuu nendega tuleb pidada?”

Keina Jaak koe: „See on tühi asi! Sigadel on sae wiga: murra hambaid!”

43. Mats, ära nii kõrgele hüppa.

D. Bruhl Metfikust.

Saarlased lastnud mõisa wäljal kiwa lõhki. Üks tahtnud näha, kuidas kiwi õige lõhki läheb. Läänud kiwi otša ootama.

Kui mürafas tulnud, hüüdnud teised: „Mats, Mats, ära nii kõrgele hüppa!”

Ei Mats kuule sest. Kui Mats maha lange- nud, mindud Matsu waatama.

Mis sa Matsu enam waatab! Ei Matsul enam hinge sees märkigi!

44. Me sõime pinnad ää!

R. A. Sinka Hallistest.

Mõisnik annud Saarlastele kaks lammaft nülvida. Mehed nülginud lambad ära, wiinud nahad kõrtsi, joonud ära.

Teisel päewal küsinud herra nahku kätte.

„Mats, kas aru saad, mis herra räägib?” ütelnud üks Saarlane teisele.

„Mäp sua kua aru, ta räägib wiist neist lä- mina pindadest!” wastanud teine.

„Kuhu siis pinnad jäiwad?” küsinud herra.

„Me sõime pinnad ää!” kostnud teine.

„Kellest siis teie pool kasufaid tehakse?” päri- nud herra.

„On see mõni töömehe riie, mis neist lämina pindadest tehakse! Etz meie maal teha ikka wafika ja warsa nahkadest!”

45. Hea taar.

R. Aija Weelt.

Saarlased tulnud suurele maale siltu müüma. Läänud Pööratwere mõisast mööda Kergu kiriku poole. Shtu jõudnud kätte. Tarwis öömaja otsida. Üks talupere olnud ligidal.

Esimene Saarlane pidanud hobuse kinni ja ütelnud teisele: „Mine waata, kas on ses peres hea taar, et maksab öömajale jääda!”

Peremees juhtunud neid sõnu kuulma, läinud tuppa, wõtnud taari kannu laua pealt, pannud wett täis.

Warsti tulnud Saarlane tuppa, palunud juua.

Peremees wõtnud kannu laua pealt, annud Saarlase kätte ja ütelnud ise: „Tüdruk tõi praegu alles, ei ole enam hea, on ju wanaks ja wesiseks jäänud!”

Saarlane joonud, annud kannu tagasi, läinud uksest wälja.

Teine öues küsima: „Koh, kas oli hea taar! Kas maksab öömajale jääda!”

Esimene wasta: „Oh Jaen, mis sa küsid enam! Olets sinu heng ka nii puhas patust kui see toer Jumala wiljast, siis sa wõiksid jalgsi taewa minna! Ei maksa siia öömajale jääda!” Ütelnud ja sõitnud edasi.

46. Suured loomad.

R. A. Sinka Hallistest.

Raks Saarlast tulnud suurele maale. Keerufarwiline lehm sõõnud suure maa rannas, pika farwaga koer wahtinud kõrwas.

Loomi nähes teine wäitse maa mees küsima: „Priidu, kas näed, mis loomad need on?”

Priidu wasta: „Suurel maal suured loomad! Üks on peder, teine karu!” (Lehm oli tall põder ja koer karu).

47. Kas saab jõuluks tagasi.

R. A. Sinka Hallistest.

Saarlane tapnud mõisawalitseja ära. Mees wõetud finni, pandud jalad raudu.

Teine küsinud: „Mispärast sull need kõlinad jalus on!”

Wang wasta: „Aitasin wa poolsumud mõisawalitsejat taewa jaata. Wõtsiwad mind finni, paniwad mu jalad rauda. Sedap tea, kuhu mu wiimaks weel wiiwad, kas saab jõuluks tagasi wõi ei?”

48. Iga jõögiaeg kolm kõrwast.

M. Luu Põltsamaalt.

Suuremaa mees olnud Saaremaal teenimas. Korra saanud ta sõbraga kofku.

Sõber koe küsima: „Kudas uue peremehe juures käsi ka käib?“

Mees wasta: „Mis mul uue peremehe juures wiga elada! Glan nagu mõni mõisnik! Iga söömaaeg kolm kõrwaft korraga laua peal: suured kiisad, wäiksed kiisad ja ahwenad!“

49. Me Saarlased oleme mehed.

J. A. Weltmann Rootsi.

Üks Saarlane kiidelnud korra kõrtsis: „Mis te suuremaa mehed ka olete? Te ei ole kellegi mehed! Kui keegi juhtub wäha warastama ehk muud sarnast lapse tempu tegema, koe kirjutab kas 100 kirja selle pärast. Aga waadake, me Saarlased oleme alles mehed: meil lupsatab Priidu meresse, keegi ei lausu sest sõnagi!“

50. Saarlaste õnnetus.

J. J. Kala Larmastust.

Saare Peeter olnud suuremaa kõrtsis. Rääkinud seal: „Ega suuremaa meestele iialgi niisugust õnnetust juhtu, nagu meie Saare meestele. Mullu tuli trobikond mehi suurelt maalt Saarde tagasi. Wõtnud enne üle wäina tulekut tubliste tipstu, nagu meie meestel ikka moeks on. Purjus peadega tõuganud mehed wäinal paadi ümber ja kõik katsteistkümmend meest ja weel paar kümme wiis rupla kui teenitud raha meestega mere põhja! Eks

ole hale õnnetus! Rahju meestest, weel suurem rahju meeste rahast, mis nüüd ilma aegu mere põhjas roostetab!"

51. Mis ta siis maksab, kui täis on?

A. Reimann Wirtsuft.

Muhulane küsinud kõrtsimehelt poole korteli wiina.

Kõrtsimees kallanud, jätnud aga mõõdu palju puudu. Annud mehe kätte ja ütelnud ise: „Pool kortlit maksab seitse kopikat!"

Muhulane aga küsima: „Mis ta siis maksab kui ta täis on?"

52. Teem tasku.

D. Schantz Pootsift.

Korra tulnud faks Rihnlast Pärnu randa. Teine läinud ranna ligidal majasse, teine jäänud paati korrale panema.

Seni antud teisele peres süüa. Antud nimelt ua leent.

Kui teisel paat seatud, läinud teine majasse järele.

Majarahwas ütelnud: „Teine tuleb!"

Rihnlane hüüdma: „Waeh, tulga wõi!"
Tõmmab kahe käega uad kausist tasku, wedela aga joob ära. Siis lops kaus laua peale ja ise istuma.

Rui teine tuppä tulnud, wõtnud teine taskust ube ja söönud.

Kohe teine küsima: „Wae, mis sa sööga?”

Teine wasta: Leent! Mä saaga mäse mualt leent!”

53. Põhja tuul.

D. Schanz Pootsist.

Rihnlane sattunud Pootsi mehega tülisse, wemmelbanud teine teist mis hirmus.

Wiimaks tõmmanud Pootslane Rihnlase seliti maha ja ütelnud: „Nüüd ma sulle näitan üsna põhja tuult!”

Rihnlane kohe wasta: „Ma tahan hoometodu minna, näuta põhja tuult, näuta! Siis olga üsna hea tuul tagant!”

Pootslane uhtunud Rihnlast mis müranud, läinud minema ja ütelnud: „Nüüd mine Rihnu, mias sulle põhja tuult andsin!”

54. Neli taewast wastu jalgu.

D. Schanz Pootsist

Rihnlane tulnud talwel maisele maale põhku forjama. Olnud teisel wa hobuse krooni ees, õige wilets elukas.

Dösel heitnud Rihnlane tuppä magama, hobune pandud rehealla.

Homikul läinud Jõnn hoosti waatama. Tulnud

Quates tuppä: „Hobe furnud ää, furnud ää, neli taewast wastu jalgu!”

Rülm oli wäetima hobuse ära kägistanud.

55. Jalust ilma.

D. Schanz Pootsift.

Rihnlane raiunud Pootsi metsas puid. Jäänud waene aga jalgu pidi puu alla. Ometi peasnud eluga ära.

Isse rääkinud pärast: „Wõi siä aeg, oleks mias jalust ilma jäänud, mias oleks koju enam tahtnud minna!”

56. Wähe oli, palju sai

D. Schanz Pootsift.

Rihnlane läinud põllule kündma, naene jäänud koju.

Naene kohe kodupoolist walmistanud. Lüpsnud lehma ära, pannud piima patta, tuli alla, las' feeda!

Piim narr hakanud tõusma, tõusnud äärteni, tõusnud kuni üle äärte hakanud woolama.

Naene näeb feda. Arwab, et piima küllalt ega enam tarwis pole mehe eest warjata.

Tõmmab paja, jooseb õue, karjub ise: „Mees, mees, tule koju, tule koju! Wähä oli, palju sai!”

Piim jahtunud natukesse, wajunud alla paja põhja. Paar tilka olnud weel järele.

Maene kohe karjuma: „Mees, mees, ää tule, ää, tule! Taewas andis, saadan wõttis!”

57. Rihnlase kaju kaewamine.

D. Schanz Pootsift.

Rihnlane tulnud maisle maale.

Maisemaa mehed kohe küsima: „Kohwa Jõnn, mis sa selle aja kodu ka tegid?”

Jõnn wasta: „Mia tehka ning kodu koo!”

Maisemaa mehed jälle küsima: „Kui sügawa sa selle kaju siis kaewasid?”

Rihnlane wasta: „Ah mias wõi! Mias ning kaewasin ta na sügawa, ainult kolm sülba jao ning puudus, siis oleks kaks sülba ning sügaw saanud!”

58. Kufsin laudilt.

D. Schanz Pootsift.

Rihnlane heitnud maisel maal laudile magama. Mehele juhtunud aga see õnnetus, et laudilt maha kukkunud.

Teised homikul ütlema: „Küll nüüd ikka hirmsa pörafu said, seinad wärisewad üsna kui kukkusid!”

Jõnn wastu: „Mias wõi kufsin laudilt, haiget ei saanud põrmugi. Kufsin korra ree päält lumesse, wai sie hõldene aig, — ihu walutas ning nii jõrmasti, et mias saanud rahu üel ega päewal!”

59. Roju jätnud.

M. Nija Weelt.

Rihnlane tulnud paadiga Pärnu laadale. Müünud õhtuks kõik kraami ära ja saanud head hinda. Selle tõttu läinud suure silla otja trahterisse liiku võtma. Pea läinud warsti soojaks. Wiimati tikkinud uni peale.

Rihnlane sirutanud enese kõrtsi pengi peale pikali. Jäänud magama.

Kelm tulnud, tõmmanud Rihnlase saapa ja last ära.

Rihnlane ärkanud ülesse, ütelnud: „Tõmma pojake ka teine saapas jalast ära!”

Kelm tõmmanud selle käsu pääle ka teise saapa jalast ja läinud saabastega oma teed.

Hommikul hārganud Rihnlane ülesse, hakanud saapaid otsima. Ei saapaid kuskilgi.

Rihnlane sõnuma: „Mis neid ilmaaegu otsin. Olen saapad wist roju jätnud!”

60. Hundi küüfis.

Muhumaa hundi jahi lugu tunneb wist iga-mees. Niisama nagu Muhulased hunti wihtawad, wihtawad teda ka Rihnlased. Ja hundid kardawad Rihnlaste wiha, ei julge oma jalgagi Rihnu pista, olgu siis mõni lord talwel aru korral.

Sest siis tuleb, et palju Rihnlasi halliwati meest elu sees ei ole näinud.

Korra tulnud Rihnlane Tõstamaale. Tõstamaal räägitud Rihnlasele, et hunt hiljuti sealt pere koera kallale kippunud ja koera tahtnud ära wiia.

Rihnlane kohe küsima, missugune kuri loom olla. Tõstamaa rahwas kohe wasta: „Raunis suur loom, halli karwa. Ripub koerte kallale, hooste kallale, agaka inimeste kallale. Gimõista nalja sugugi. Kellest jagu saab, selle ära murrab. Sa jah, meie pool on hunte jälle liikumas!”

Rihnlasel tõusivad seda jutu kuuldes juuksed püsti. Mees aga ei tohi karta. Rihnlane tegi nii, nagu ei tunneks ta ometi mingisugust hirmu.

Wahetajal oli õhtu kätte jõudnud. Rihnlane oleks heameelega õomajale jäenud, sest õõse wõis ju hunt kergelt kallale tulla, aga siis oleksivad Tõstamaa mehed teda wälja naernud, et ta nii-sugune argpüks on. Seda aga Rihnlane ei tahtnud.

Sellepärast ei aidanud mehikesel muud nõuu, kui pidi raske südamega ree peale istuma ja koju poole sõitma.

Õsiotsa läks sõit üsna hästi. Rihnlane waatas tihti ümber, kas ehk hunt kallale ei tule, aga ei näha midagi! Seda parem.

Pea aga hakkas kuu paistma.

Rihnlane waatas jälle ümber, kas rahu maal.

Korraga näeb aga: suur must loom jookseb hobuse kõrwas edasi. Mis see muud wõib olla kui wana hunt ise. Kõik Rihnlase ihu kartwad tõusivad püsti. Mis nüüd heaks nõuaks? Üsna ütsi

mere peal hundi käes, mitu wersta Rihnuft kangel. Ei nüüd armu olnud. Kõle hunt wõis igal filmapilgul murdma hakata.

Rihnlane ei tahtnud aga otse ummis jalgsi hundi suhu hülpata.

Weel oli mees ise elus ja hobune elus. Mis muud kui piitsaga hobusele pihta ja tuhat nelja edasi. Ehk päästis hobune ometi ta hinge.

Natukesel aja pärast julges mees tagasi wadata, kas hunt maha jäänud. Mis weel! Jookseb teine hobuse kõrwas nagu ennegi edasi. Ei jae sammugi maha.

Mees annab uuesti hobusele pihta. Hobune jookseb, mis jõuab. Aga hunt ei hooli sest ühtegi. Rihutab hobuse kõrwas sammu maha jae-mata edasi.

Mees hirmu pärast niisama märg nagu hobune jookst. Kartis igal filmapilgul hundi kallale tulewat. Õnneks ei tulnud hunt ligemale ega jäänud kaugemale, waid jäi ühe kaugusele hobuse kõrwa.

No wiimaks jõudis mees ometi õnnega koju. Kargas nagu tuul ree pealt ja jooksis tuppa. Wõis hunt hobusega teha, mis tahtis. Peaasi oli, et ise hingega pääsis.

„Pääsin ometi eluga! Eluga pääsin!“ karjus mees tuppa karates.

„Kus sa siis surma hädas olid?“ küsitiwad teised.

„Hunt tahtis ära süüa! Ajas mind taga toa ukse ette. Jäi kuriloom õue varitsema!”

Teiste süda wärises sees seda hirmu sõnumit kuuldes. Ei julgenud keegi õue wälja waatama minna. Kes wõis kurjategijat hunti uskuda!

Hulga aja pärast julges surma hirmus olnud Rihnlane ometi afna äärde waatama minna, kas hunt alles õues ja kas hobune alles hinges.

„Mis näha!” küsivad alles.

„Hunt alles õues!” kostab mees.

„Ja hobune murtud?” küsivad teised.

„Ei, alles hinges!” wastab mees.

„Mis hea hunt see on, kes hobuse kõrwas seistab ja hoost ära ei murra!” hüüawad teised ja lähewad ka afna äärde hunti waatama.

Waatawad, waatawad, ei näe hunti kusagilgi.

„Kus hunt on?” küsivad teised.

„Eks te näe, seal hobuse kõrwas!” wastas mees.

„Pojuke, mis sa räägid, see pole ju midagi muud kui hobuse wari!” ütleb talu taat.

„Hobuse wari neh!” hüüawad ka teised.

Nüüd Rihnlasel julgust küll õue hoost waatama minna. Waatawad: ei hunti kusagil, ainult wari hobuse kõrwas.

Seda naeru, mis nüüd tõusis.

Hea naerda küll, aga mis waene Rihnlane teab, kui hunti pole elu sees näinud!

61. Maailma ots.

Eisen Wigalast.

Rihnlane tulnud esimest korda suurele maale.
Läinud teine poole Pärnu kalu müüma.

Ütelnud ise: „Küll on see maailm suur ja lai!
Teine pool Pärnu linna on veel külasid ja pere-
sid! Ei tulegi veel maailma otsa kätte!”

62. Rõhu rohi.

S. A. Beltmann Rootsi.

Rihnu eit ostnud Pärnus poes mõnesugust
kaupa.

Rui kaup ostetud olnud, ütelnud Rihnu eit:
„Roh poesaks, nüüd olen kõik oma kauba ju käest
ostnud. Kas tead aga: minu tütre Ingli köht
jõi kodu haigeks! Ole hea, anna talle rohtu!”

Poesaks wasta: „Kulla eideke! Praegusel kül-
mal talwe ajal ei kaswa kufagilgi rohtu. Anna
tütrele heinu! Ehk aitawad heinad! Rui mitte,
fiis ootame, kuni sui tuleb. Küll fiis rohtu leiame!”

63. Ma olen tugewam kiigutama.

D. Bruhl Metsitust.

Rannamees ja naene olnud kahelkesi heinamaal
loogu wõtmas.

Naesl olnud kolmepäewane laps kätliga kaasas.
Naene pidanud sagedasti last kiigutama.

Mees naesele ütlemas: „Kanna fina heinu.
Mina olen tugewam kiigutama!“

64. Üksteistkümmend nappi.

D. Pruhl Metfikust.

Kannamees õhanud korra: „Smet asja, mis
minul piaks olema! Alles üksteist nappi olen ära
joonud ja juba olen ma nii joobnud et kuku maha!“

65. Kolm paari härgi.

D. Pruhl Metfikust.

Kannamees tulnud merelt kalapüügilt koju.

Kurtnud ise: „Täna ei saanud muud midagi
kui kolm paari härgi!“

Maamees seda kuuldes õhanud: „Oh, oh!
Kolm paari härgi ja veel wäha!“

66. Põlwist saadik wees ja tahab jänusse surra.

D. Pruhl Metfikust.

Kannamees tulnud kalapüügi paadiga maale.
Maal olnud maamees ees.

Rannamees ütelnud: „Ara tahtis jänu täna merel tappa!“

Maamees jeda kuuldes sõnuma: „Ise tuleb põlwist saadik weest läbi maale ja tahab jänusse furra!“

67. Rannamehe haige moff.

D. Bruhl Metfikust.

Rannamees tulnud tee peal teisele wasta. Hakanud hoost peetama: „ptrruu! ptrruu!“

Külamees kohe ütlemä: „Ptruuta minu hoost ka! Mull on haige moff!“

68. Küll olen mina osaw mees.

D. Hingenberg Tapalt.

Rannamees tahtnud piibu peale tuld panna. Tahtnud taela põlema lüüa, ei tael hakanud.

Wiis wersta läinud mees ühte joont rauaga tuld tagudes edasi, siis wast saanud tule ülesse.

Hüüdnud kohe ise rõõmuga: „Küll olen mina osaw mees, kohe korra pealt löin tule ülesse.“

69. Rannaeide õmbluse fool.

J. Bloompuu Kuusalust.

Rannaeide tütar olnud linna sadamas rogus-
list kottide paikamisel töös. Oma läinud linnast
koju.

Rülarahwas küsinud: „Mis tütar linnas teeb?“

Ema wasta: „Minu tütar käib linnas omb-luse koolis ja ombleb suure kowera neulaga ja kalanski niidiga!“

70. Eht isand lepib.

J. Niinas Ristilt.

Ranna eit läinud poodi pastlaid kauplema. Poepois küsinud pastli paari eest poole rupla.

Eit kuulnud rublast räägitawat. Arwanud seda paljaks. Hakanud paluma: „Eht isand lepib seitsmekümmne kopikaga, pool rupla on ikka palju!“

71. Helsingi piibu täis tubakat.

D. Bruhl Metsikust.

Rannamees käinud talwel hobusega üle jää Soomes. Helsingist ostnud kaupa. Kaupmees annud kauba peale piibutäie tubakat.

Rannamees pannud tubakale tule peale ja hakanud koju sõitma. Range külm olnud. Rõugu tee Helsingist suitsenud piip.

Saanud koju tuppa, siis kustunud piip ära. Poeg pannud piibule uuesti tule peale ja põletanud tubaka ära.

Teine kord, kui rannamees jälle Helsingisse läinud, läinud ta kohe sinna poodi ja küsinud niisugust tubakat. Si saanud enam, sest ei olnud enam niisugust külma, mis mehe hinge auru merel nagu tubaka suitsema pani.

72. Hõlpsam hobusel.

J. Lilienbach Kuremäelt.

Rannamees wedanud kiwa. Mäe künka otsa minnes hüppanud mees koorma otsa, võtnud märsi oma selga ja ütelnud: „Siis on hõlpu hobusel kui märssi mehe seljas on!“

73. Piima püti kallal.

D. Bruhl Metsikust.

Rannanaene pannud rõõsa piima püti tупpa, wiinud kassi lakka, võtnud redeli alt ära, olnud julge, et nüüd kass piima püti kallale ei saa.

Läinud tuast ära. Natukese aja pärast tulnud tagasi, leidnud kassi piimapüti kallalt.

Raene sõnuma: „Kes pagan kassi lakast maha laskis! Mina panin kassi lakka, võtsin redeli alt ära ja nüüd on ometi kass taas piima püti kallal!“

74. Head kilud.

D. Hingenberg Tapalt.

Rannamees tulnud kõrtsi, hakanud sööma. Kõrtsimees tulnud, näinud, et mehel head kilud olnud, hakanud kilusid ilma luba küsimata sööma.

Söönud esiteks ise, pärast kutsunud naese: „Tule, võta ka kilu, ega ranna onku keela.“

Naene tulnud ka sööma.

Kõrtsimees hüüdnud selle peale lapsedki ligi: „Tulge, sööge kilusid, head kilud, ega ranna onku keela!“

Söönud kõik kohud täis.

Rannamees sidunud leivakotti kinni, läinud leti äärde, valanud wiina klaasidesse. Ütelnud ise: „Walan enesele wiina, ega kõrtsi onku keela.“

Küübanud, kiitnud: „Hea wiin!“ Hüüdnud teisi kõrtsilisi: „Tulge, võtke ka wiina, ega kõrtsi onku keela.“

Kõrtsimees waadanud paha meelega pealt, ei julgenud keelma hakata.

75. Naene kärwas, lehm juri.

J. A. Weltmann Pootsist.

Rannamees läinud õpetaja juurde.

Rääkinud seal: „Muus kiriku saaks wõi herra, mis te olete, mull oli kodu suur õnnetus!“

„Noh, mis siis oli?“ küsinud õpetaja.

„Minu naene kärwas ära ja lehm suri ära!
Lubage mulle teist naist!“ ütelnud mees rahulikult.

76. Orika söömine.

D. Hinkenberg Tapalt..

Rannamees ja maamees waielnud selle üle, kumb neist rohkem süüa jaksab. Maamees keldunud et ta võib ühe korraga kats naela liha ja kats naela leiba ära süüa.

„Ei fina mede meeste wastu siis küll ep sua!“ arwanud rannamees. „Wat, kudas ikka mede mehed sööwad: kord, kui kõrdsis olime, lasime kõrdsimeest kolmepäewase orika ära tappa. Sõime siis kolmekesi selle orika kolme päewaga ja ööga nii ära, et muud järele ei jäänud kui neli reit ja kats külje ribi. Aga küll me siis sõime!“

77. Tulen alt poolt.

F. Freimann Lehtsest.

Rannamees tuli alt mere poolt ja läks ülesse maa poole. Teel tuleb talle mõisa herra wasta. Küsib kust mees tuleb.

„Tulen alt poolt!“ wastab rannamees. (Rannamees tahtis sellega ütelda: mere äärest).

„Kas wiist pörgust?“ hakab herra pärima.

„Ja jah, porgust, ikka porgust!“ tõendab rannamees.

„No, kuidas seal ka elu passib? Kas oli pahem wõi parem kui siin? Kas seal ka palju herrasid näha oli ja mis nad seal teewad?“ küsib herra.

Rannamees wasta: „Elu oli minu arwates seal üsna mõnus. Herrasid oli seal õige rohkesti ja kõigil wäga hea põli. Ikka herrad nagu siingi. Tööd neil mitte sugugi!“

„Aga kuidas talupoegade käbarad seal käiswad?“ pärib herra edasi.

„Jah, talupoegi seal ka küll, aga nende elu pole palju kiita. Mis ikka ori siin, see ori seal. Herrad istuwad kõik kateltes, talupojad pangu aga puid alla!“ wastanud rannamees.

Herra läks oma teed. Sutt otsas.

78. Mustlase jänes.

D. Pruhl Metsikust.

Mustlane näinud: jänes joosnud üle wälja.

Mustlane mõtelnud: sest keedan enesele hea leeme.

Pannud paja tulele, unustanud aga wee patta panemata. Wõtnud kapi kätte, läinud metsast jänest ära tooma.

Ei jänest enam kufagilgi.

Muistlane tulnud tagasi. Pada ka kadunud. Tühi pada tulel lõhki läinud.

79. Korsten ja kaks ahju tulest wälja saadud.

M. Suu Sulustweref.

Suur kari Muistlasi läinud mööda teed. See ääres põlenud hiljuti maja ära. Sinna jäänud Muistlased seisma. Waadanud põlenud maja wä-
remeid ja kahetsenud põlenud maja taga.

Viimaks ütelnud Muistlaste kohtumees: „Ale-
kullakene! See maja põlenud nõnda ära, et enam
muud pole saadud tulest wälja tuua kui korstna
ja kaks ahju.

80. Kust nii palju soolwett saab.

J. Neublau Zootmalt.

Muistlane läinud üle mõisa põllu. Waadanud
kalt suurt kartohwli wälja.

Kartuhwleid nähes õhanud mees: „Kui neid
hakatakse ära sööma, kust siis nii palju soolwett
saab, kellega neid jõuab ära kasta!”

81. Muistlase uhtus.

D. Bruhl Metfikust.

Muistlane ütelnud: „Siia maale olen ma lo-

hatile käinud, pole enesest hoolinud, nüüd aga tahan ma enesele head asjad muretseba, uued ree laudid ja aisa pärad."

82. Kange tuumaga püül.

M. Luu Sulustivereest.

Mölder jahwatanud gipsi. Mustlased tulnud westesse.

Glusat walget jahu nähes arwanud Mustlased feda püli jahu olevat. Hakanud kohe möldri käest püüli jahu enestelegi paluma.

Mölder olnud helbe mees. Annud Mustlastele hea noosi püüli jahu.

Mustlased õnnistanud möldrit ja läinud kohe lähemasse talusse jahu kõrti teetma. Küll ajanud Mustlased kõrbi pajale tuld all, et jahud pehmeks lähetsiwad, aga ei aidanud midagi.

Wiimaks kauase teetmise järele tõmmanud wana Mustlane kõrbi paja tulelt, hakanud kõrti sööma ja ütelnud ise: "Alekullakene! Küll sell püülil on kange tuum! Ei wõta wettki ligi!"

83. Mustlaste kits.

M. Aija Weelt.

Korra tulnud Mustlased ühte peresse ja palu-

nud öömaja. Peremees ei tahtnud Mustlasi tudagi wiisi öömajale wõtta. Wiimaks suurte palwete peale wõtnud ometi, feelnud aga Mustlasi kõwasti ära oma tapetud kitsse külge puutumast. Tapetud kits olla reheall rippumas.

Peremees oli sellisamal päewal hundi maha lastnud, naha seljast ära nülginud ja keha rehealla rippuma pannud.

Mustlased wastanud ühest suust, et nad wõera omasse ei puudu.

Mustlased hakanud enestele leent teetma. Ehk küll peremees oli feelanud kitsesse puutuda, lõiganud nad ometi salamahiti mõne tüki leeme rammuks ära.

Leem saanud walmis. Peremees läinud rehealla, näinud, et mitu tüki hundi küljest ära lõigatud.

Peremees ähwardanud Mustlasi koha majast wälja rookida. Mustlased haledasti paluma: nad wõtnud muidu natukesse liha leeme rammuks, seda wõida peremees andeks anda.

Peremees annud järele. Waadanud hunt ja ütelnud: „Kui te minu kitsse liha warastasite ja seda wiisi kitsse liha ära raiskasite, siis mina teda enam ei taha. Kui olete söönud, siis sööge kõik!“

Oh kudas Mustlased nüüd peremeest tänasiwad, Joonele paniwad nad hundi keema ja söiwad kõhud hundi liha täis. Mis üle jäi, paniwad kotti, wõtsiwad teemoonaks kaasa.

84. Mustlase ratsa sõit.

M. Aija Weelt.

Korra rääkinud wana Mustlane seltsimeestele: „Kas teate, mis mina mõtlesin! Katsume õige rohkesti wilja ja leiba korjata, siis müüme wilja ära ja ostame mära hobuse. See toob wäikse tätku ja seda wiisi on noor hobune korraga käes!”

Noor Mustlane rõõmuga hüüdma: „Küll siis on hea. Isa istub wana hobuse seljas, mina istun täku selga, siis las' käia!”

Wana Mustlane seda kuuldes poissti peksmas: „Sina lurjus, kas sa ei tea, et sa warja seljaluu katki tallad! Ruttu warja seljast maha!”

85. Lühike päew.

D. Hingenberg Amblast.

Mustlane peksnud poissti kaua aega. Poiss karjunud nagu ratta peal.

Pärast üteldud poisile: „Nüüd sa õige maotäie said. Pekseti sind terve päew otsa!”

Poisst wasta: „Mis maotäie ma siis sain! Oli ju lühikene sügisene päew!”

86. Mustlaste kala püüdmine.

J. P. Söggel Paistu-Kaarlist.

Mustlased olnud Kanaküla laanes laagris.

Korraga näinud nad suurt kauba moori teed mööda tulewat.

Mustlaste nõuu kohe peetud. Mustlased wõtnud nooda, läinud nõmme peale noota tõmmama.

Woorimehed tulnud ligemale. Näinud: Mustlased tõmmawad kuitwal maal noota.

Woorimehed piatwad kinni, lähewad seda ime-lugu waatama.

Mustlased tõmmanud edasi ja ütelnud ise: „Kui me ei saa, meie lapsed saatwad ikka!“

Woorimehed waadanud hulga aega pealt. Näinud, et Mustlased kala poegagi ei saanud. Läinud siis koormate juurde tagasi.

Leiawad hobused eest, leiawad koormad eest, aga koormad palju vähemad.

Seni kui woorimehed wanade Mustlaste nooda wedamist waatastiwad, olitwad Mustlaste lapsed koormate juures käinud noota wedamas.

87. Kirbu rohi.

J. A. Beltmann Rootsi.

Mustlane tulnud korra lihte talusse ja pakkunud perenaesele kirbu suretamise rohku müüa. Rohi ei olnud muud midagi kui tuhk ja tolm, mis Mustlane paberi topsidesse pannud.

Perenaene ostnud kahe kopika eest ja küsinud:
„Kudas seda pulbrit piab pruukima!”

„Sa piad kirbu kinni wõtma, lõuad hästi
päarani käristama, siis seda pulbrit suu täis
toppima, waata siis ja ole julge, kirp kohe wal-
mis, mitte oimegi ei liiguta enam!” ütelnud Must-
lane ja läinud oma teed.

88. Sulas wälja.

J. Lilienbach Kuremäelt.

Mustlane kurtunud kewadel: „Küll matsin tal-
wel hobuse sügawasse maha, aga ikka sulas teine
wälja! (Mustlase hobune ei saa pärast mahamat-
mistki rahu!)”

89. Juutide üle jõe minek.

D. Bruhl Metfikust.

Korra olnud salk Juutisid jõe ääres, tahtnud
üle jõe minna. Ei ole jõel aga silda ega paati.
Viimaks leitud üks palk.

„Istume selle peale, lähme sellega üle jõe!”
ütelnud üks Juut.

„Palk weereb, me kukume wette,” ütelnud teine.

„Siome palgi alt jalad paari, siis ei kuku
palgi pealt jõkke!” arwanud kolmas.

Seda nõuu arvatud heaks. Juudid sidunud jalad palgi ümbert paari ja lükanud palgi äärest lahti.

Nii pea kui palk äärest lahti saanud, hakanud weerema. Palk keeranud kõik Juudid alla.

Juudid upunud kõik ära, jalad püsti weest väljas.

90. Juudi püss.

D. Hingenberg Tapalt.

Mees läinud jämeda krepiga mööda teed. Mehele tulnud Juut wasta. Mees tahtnud Juuti hirmutada. Pannud kipi püssi moodi palgesse, sihtinud Juuti.

Juut jooksu. Kõrjendanud ise: „Mi wai! Tema tahap minu maha last!“

Juut kaebanud mehe kohtusse.

Kohtus seletanud mees, et ta krepiga Juudi poole sihtinud.

Juut karjuma: „Mis krepiga? Oleks krepil olnud aul ees ja laeng sees, olekski püss olnud!“

91. Juut 25 meest.

M. Siipfen Rõugest.

Juut läinud pimedal ööl läbi paksu metsa. Näinud kändu eemal tee ääres seiswat.

Juut arwab, et rööwel teda seal ootab. Juut hüüdma: „Mees, mis sinu teeb seal? Meid otep 5 meest!”

Ränd ei anna wastust.

Juut uuesti: „Meid otep 10 meest!”

Ränd wagusi.

Juut jälle: „Meid otep 25 meest!”

Ütleb ja plagab nagu tuul tulnud teed tagasi.

92. Kas tahad risku.

A. Reimann Wirtsuft.

Peipsimees tulnud kiisa kaladega maa poole kauplema.

Ühe kõrtfi ees ütleb ta ühele talu wanakesele: „Koh küla papa, kas tahad risku?”

Talumees wasta: „Oh kulla papa, ei minu-
sugune wana inimene taha enam risku ühtigi!”

Peipsilane wasta: „Ei, ei, papa! Risku kala
ikka!”

93. Walge kirpu hea kirpu.

A. Reimann Hanilast.

Harjakas olnud täide käes kimpus.

Maamees käskinud teda ennast harida.

Sarjakas aga wasta: „Walge kirpu hea kirpu: Suimi, suimi, siis lähä spat. Aga musta kirpu paha kirpu: suimi, suimi, siis hüppama, fargama!”

94. Nus maja.

J. Wittismann Jüri kih.

Rostiwere mees saanud tuttavaga kokku. Näästinud sellele, et enesele uue maja ehitanud.

Tuttaw küsinud, kas uue maja katus peab ka wihma.

Rostiwere mees wasta: „Kui wihma sajab, laseb ikka wihma läbi, aga kui ei saja ei lase tikkagi läbi!”

95. Kiwised karjamaad.

J. Wittismann Jürist.

Reegi küsis Rostiwere Wandjala küla mehelt: „Kust see tuleb, et sull sirgel mehel niisugune küürakas kasukas on?”

Rostiwere mees wasta: „Meil on kiwised karjamaad ja küürakad lambad. Sellepärast ei saa sirget kasukat!”

96. 15 lehma ja juks.

J. Wittismann Jürist.

Maardu mees läinud Rostiwere karjast mööda.

Karjast nähes küsinud Maardu mees: „Palju sull ka loome on?“

Karjane wasta: „Wiisteistkümmend lehma ja juks (üks)!“

Maardu mees küsima, mis see üks siis on.

Karjane wasta: „See juks on see, kes mitte lehm ei ole!“

97. Mill tuleb jälle Pühapäewane päewakene.

S. Witismann Sürist.

Lehmja tüdruk maganud esmapäew keskhomini ja läinud siis karjamaalt hoost ära tooma. Haigutanud ise suu laiaki: „Aeh, waeh, milla tuleb jälle see pühapäine päewakene, et saaks jälle magada!“

98. Kell lõi kolmkümmend kolm.

P. Rootslane Wõnnust.

Tartus löödi pühapäewal pikkamisi kiriku kella.

Üks Setu tulnud Tartusse, teine läinud Tartust wälja.

Tuleja minejalt küsima: „Mis küll kell piaks olema?“

Mineja wasta: „Kiia uulitsa otsas lōi tell 33, mu wana mära jäi seisma, ma andsin talle piitsagu pihta, ei saanud enam lugeba. Rohkem ta aga ikka on kui 33!“

99. Olesin ma weel elus.

H. Pöder Wiljandist.

Wanasti läinud Setu Jüts metsa pika puu otsa waatama, kui kaugel weel jõulud on. Metsawaht tulnud puu alla, küsinud: „Jüts, mis sa wahid seal?“

Jüts ei näinud metsawathti. Arwanud metsawaimu küsiwat. Wastanud: „Ma tulin waatama, kui kaugel jõulud on!“

Metsawaht märganud Jütsi rumalust. Wastanud: „Wiis wersta siin pool Künla päewa!“

„Sooh!“ ümisenud Jüts puu otsas.

Setu tahaks heameelega teada saada, kui kaua ta weel elab. Küsib sellepärast: „Kas tead ka, kui kaua ma weel peaksin elama?“

Metsawaht alt: „Kui mees kolmat korda hui-gab, siis oled surnud!“

Setu hakanud puu otsast maha ronima. Metsawaht läinud puude taha warjule.

Koju minnes astunud Setu üle aia. Mees uilanud esimese korra.

Rohkudes õhanud Setu: „Kaks korda ongi weel!“

Tuppa astudes uilanud mees teise korra. Setu heitnud kohe woodisse, ei julgenud ennast liigutada enam, sest ainuke ford oligi weel.

Viimaks lõppenud leiwa jahud otsa. Naene ajanud meest wesketele. Väinudki mees wesketele.

Weskett jahu ree peale weeretades uilanud mees kolmanda korra.

Setu wisanud ennast pikali. Urwanud, et nüüd ongi surmud.

Möldri siad tulnud, kiskunud kõik jahu kotid lõhki.

Setu ütelnud maast: „Oleksin ma weel elus, küll ma teile näitaksin!”

Seda näinud mölder weskett. Wõtnud piitsa kätte, ladunud Setule mitu sirakat pihta. Ütelnud: „Sina oled pikali ree kõrwas ja lased siad jahu kotid katti kiskuda!”

Setu karanud maast ülesse, hakanud möldri kaela ümbert finni ja ütelnud: „Ole terve, et mind jälle elusse ärataksid!”

100. Sakslaste angerjas.

J. Nurmberg Wiljandist.

Saksa töömehed kaewanud Wiljandi metsas kraawi. Näinud pika ussi.

Mehed kohe hüüdma: „Ennä angerjas! Ennä angerjas!”

Mehed angerjat taga ajama. Saanud wiimaks kätte. Löönud koha kirtwega pea otsast ära ja uis ise patta keema.

Söönud siis nii oma angerjat et wats kobilenu.

101. Sõda tuleb!

M. Aija Weelt.

Raks Kergu naist saanud ühel pühapäewal kirku juures teine teisega kokku.

Esimene läinud teist teretama. Ütelnud: „Tere Liisu! Mis uudist teie pool kuulda?”

Teine wasta: „Oh heldeke! Kas sa ei tea weel, et sõda tuleb? Meede Mihkel kirjutas sõdatist, tahab raha saada enesele püssi osta. Pärnu roonu ja Tallinna roonu hakawad tulewa nädali sõdima! Mis meist siis saab! Täame kahe tule wahel!”

102. Kas matjad fina wõi su naene?

H. Pöder Wiljandist.

Korra läinud hulk Setu lellesid ühest mõisast mööda. Herra saatnud tüdrukut wasta, lastnu pere jaoks paari tosinat kausja tuua.

Setu oodanud natukesel aega raha, ei toodud. Läänud ise raha järele.

Herra tuppä jõudes ütelnud Setu: „Kas maksad sina wõi su naene. Su naene tõi mu koor-mast kaks korda tosin kausikesi!”

Herra kihutanud Setu uksest wälja ja lastnud kausid ka järele wiia.

Setu seda nähes ütles: „Ega to sa midagi es mas, aga to waap omma wä kallis!”

103. Üks politsei jaks.

J. P. Söggel Paistu-Kaarlist.

Bärnus olivad ühes poes poe poisid pettust teinud. Kartsiwad nüüd iga filmapilk politsei kaela tulekut. Holstre mees läinud sinna poodi. Holstre mehel olnud suur rebase nahkne müts peas, hõbetatud rihmadega ja punaste nõõridega wammus seljas.

Poepoisid näinud esimest korda niisugust meest. Arwanud seda üks politsei ametnikuks, seda Bärnusse just oodatud.

Poepoisid Holstre meest nähes kohe punuma, üks siia, teine sinna.

Holstre mees ei teadnud midagi, mispärast poepoisid plagama pannud. Toppinud koti kaupa täis ja läinud siis oma teed.

104. Tartlase tulekahju.

J. P. Söggel Paistu Raarlist.

Tartlane sõitnud Wiljandist õhtusel ajal koju poole. Näinud eemal pimedas midagi punast. Arwanud seda tulekahjuks. Mida ligidamale sõitnud, seda suuremaks tulekahju läinud.

Viimaks kui Tartlane rige tulekahju ligi jõudnud, näinud ta imestlemiseks Holstre mehe enesele wasta sõitwat.

Holstre mehel olnud suur punane habe. Seda pidanud Tartlane tulekahjuks.

105. Holstre mees Jerusalemmas.

J. P. Söggel Paistu Raarlist.

Holstre mees käinud Pärnu teel Jerusalemma kõrtsis.

Pärnust koju tulles kiidelnud teistele: „Kas teate, mina olen Jerusalemmas käinud.“

Teised küsima: „Kas mis seal näha oli ka?“

Mees wasta: „Mis seal näha? Just sedasama, mis meie Holstre kõrtsis!“

106. Kanadega magama, sigadega ülesse.

J. P. Söggel Paistu Raarlist.

Kariste mees tahtnud poisfi tellida, aga ei

keegi tahtnud tulla. Sgaüks teadnud, et ses talus wilets elu olnud.

Wiimaks lubanud üks pois ometi tulla, kui peremees seda palka maksab, mis pois nõuab. Pois nõudnud 50 rupla raha ja peale selle weel, et peremees teda kanadega magama lasseb minna ja sigadega lasseb ülesse tõusta.

Peremees kaubaga rahul.

Sui kõige paremal töö ajal läinud kanad pool pärast lõunat magama, pois ka. Siad maganud keskhomikuni ja pois pöönutanud ka nii kaua.

Küll olnud peremehe hing täis, aga mis teha, kaup on kaup!

107. Kae, kui kõrgen päe om.

J. P. Söggel Kaarlikt.

Korra teeninud Mulgi tüdruk Tartumaa talus.

Ühel päewal ütelnud perenaene tüdrukule:
„Mine, kae, kui kõrgen päe om!”

Tüdruk läinud wälja, tulnud aga warsti jälle tagasi ja ütelnud: „Päe oli kõrgen, es saa kaeda!”

108. Kuft mehed?

M. Nija Weelt.

Korra läinud Are walla mehed lina wooriga

Tallinna. Siin pool Tallinna olnud teedel sügaw lumi. Wastatulijatel olnud palju tüli kõrwale minemisega.

Üks herra kahe hobuse saaniga tulnud mees-tele wasta.

Herra ei tahtnud kõrwale pöörda, woorilised ka mitte.

Herra saanud wihaseks. Tahtnud teada, kust niisugused mehed pärit.

Küsinud esimese käest: „Kust mees sa oled?“

„Dma walla mees!“ kostnud woorimees.

„Si, kelle mees sa oled?“ küsinud herra.

„Mari mees!“ wastanud mees.

„Ah, sa ei saa aru: kelle all sa elad?“ küsinud herra.

„Dma mütsi all!“ wastanud mees.

„Kuhu sa siis lähed?“ pärimud herra.

„Dma nina järele!“ wastanud mees.

Herra ütelnud seda kuuldes kutsarile: „Sõida edasi, see mees on rumal!“

109. Mis päew on täna?

J. Lilienbach Kuremäelt.

Ma Idawere jaks küsinud külameestelt, kui

need pühapäew ta jutule läinud: „Mis päew täna on?“

Külamees kostnud: „Pühapäew!“

Ütelnud mõisnik: „Teil püha, eks mull ole!“

Ütelnud külamees: „Tõin herrale raha!“

Wastanud mõisnik: „Ah see on teine asi, raha wõtan wasta küll!“

110. Tirrlipp.

J. Prooses Rigula Drust.

Tüdrukule hakanud juba wana tüdruku hais juurde jääma. Tüdruk arwama, kudas nägu ilusamaks muuta.

Ena õpetanud: „Kui sa uue aasta firikusse lähed, siis ütle kõige tee ikka: „Tirrlipp! Tirrlipp!“ siis jääb su suu aasta kember ilusasti munti.“

Tüdruk teinudki nii: Kõige tee ütelnud ikka: „Tirrlipp! Tirrlipp!“

Kiriku juures tulnud tüdrukule aga siga wasta. Siale ütelnud tüdruk: „Uuits!“

Seft jäänud tüdruku mokad torusse ja seisnud kõige elu aja torus.

111. Önnis Tõnis.

H. Pöder Wiljandist.

Korra furnud saunanaesl mees ära.

Naene läinud talu tua juurde ja rääkinud tee peal iseeneses: „Tänu taewale, et ta wa öela ära toristas! Tahtsin wahel ka suutäie wiina wõtta, aga ei teine lastnud!”

Talu tuppa jõudes teinud naene nutu näo ja karjunud ise: „Uuuu! Kui mu õnnis Tõnis elas, tõi ikka linnast tubakat, mina sain ikka ka mõne popsu! Nüüd on ta surnud! Uuuu!”

112. Dinas õlal, kuff kaenlas.

J. Prooses Rigula Druft.

Korra ütelnud õpetaja, et mehed naise wõttes kõige ennemalt piakswad wanad tüdrukud ära toristama ja siis alles nooremate peale mõtlema.

Wana tüdruk kuulnud seda. Hüüdnud kõhe õpetaja wasta: „Tõsi isand, tõsi isand! Homme ma tulen teile, oinas õlal, kuff kaenlas, jääb jootseb järele!”

113. Hea hapu taar!

H. Põder Wiljandist.

Korra olnud talu ema suremas haige. Õpetaja kutsutud haige juurde.

Õpetaja küsinud, kas haige tahab surra.

Haige wastanud: „Muidu sureksin küll, aga kahju, hea hapu taar, see jääb maha!”

114. Kauši täis weel.

H. Pöder Wiljandist.

Hingede ajal pannud perenaene liha kauši kambri otsele.

Sulane näinud seda. Läinud, söönud liha ära.

Perenaene läinud wälja koertele lafet wiima. Sulane hüüdnud ülewelt kambri otselt haleda äälega: „Kauši täis weel!“

„Oh ja heldekene!“ kiljatanud perenaene. „See on mu mullu furnud mehe ääl! Wõi mu waene mees pidi ilma jääma, teised sõitwad eest ära!“

115. Sle wirn.

H. Pöder Wiljandist.

Korra küsinud ema tütre käest: „Kellega sull laps oli?“

Tütar wasta: „Ma läksin korra laudile lehmadele heinu tooma. Sle wirn kukus ümber. Ma ehmatafin natuke ja oligi käes.“

116. Saats ulu alla.

A. Reimann Hanilaist.

Mandu Jaak põletanud süsi, pannud koorma peale, läinud Lihulasse müütama.

Keset linna näinud Jaak, et süe koorm põlenud. Ei tea, kust tuli koormasse saanud.

Jaak hobusele pihta, tuhat nelja kõrtsi poole. Kõrtsi ees seisnud hulk inimesi. Jaak kihutanud neude juurde ja karjunud ju eemalt: „Hoidke eest ära! Terwis koormaga ulu alla saada!”

117. Ree raswa.

M. Mija Weelt.

Üks kaupmees ütelnud, et tema poes kõiki asju saada on.

Talumees wasta: „Ega sull seda kaupa ometi ole, mis mull tarwis!”

Kaupmees kohe: „Tule aga poodi sisse, küll siis näed, et kõik saad!”

Mees läinud poodi.

Kaupmees küsima: „Mis tarwis?”

Mees wasta: „Kolme asja: naeste ranga, firbi tuppe ja ree raswa?”

Kaupmees kehitanud õlasid ja ütelnud, et neid ei ole.

„Miks sa mulle siis ütlesid, et sull kõiki asju on!” ütelnud mees ja läinud uksest wälja.

118. Mõisa heinamaa.

M. Mija Weelt.

Mõisaherra läinud kupjaga metsa mõisa heina-

maid vaatama. Ühes kohas oli rohi kadunud, sest paljal talvel oli külm sealt rohu juurika ära külmetanud.

Herra küsima: „Kuhu rohi siit kohast jäänud?“

Kubjas wasta: „Tali on rohu ära wõtnud.“

Herra jälle: „Aga kudas tali tohtis seda ära wõtta! See on mõisa heinamaa, kust kellegil ei ole luba wõtta!“

119. Jahu jahwataja.

M. Leppik Amblast.

A. Kas sa oled ka westel käinud?

B. Olen küll!

A. Kas oled ka jahu jahwatanud?

B. Olen küll!

A. Kudas sa nii loll oled, et jahu jahwatad! Parem jahwata teri (wilja)!

120. Wana tüdrukü koõilane.

S. S. Kala Larmastust.

Olnud 80 aastane wana tüdruk. Sell olnud hulk nodi. Pärinud peale selle weel ristiema käest tuhandeid. Olnud seda wiisi kõige rikkam tüdruk terwes kihelkonnas.

Kohe kofilased platfis. 18 aastane poisj mõ-
telnud: „Tartwis teine ära wõta, jaan rikkaks.
Sureb teine ju warsti muidugi ära.“

Teinud kaubad maha. Läänud õpetaja juurde
lugema. Teel poisj tüdrukü käest kosja eheteks
raha nõudma. Tüdrük annud poisjile kohe 1000
rupla. Ütelnud: „Wõta see oma kätte, ja ju
nüüd ikka raha hoidjaks jääd!“

Kirikumõisa jõudes jäänud poisj hobuse juurde
wana tüdrük läinud õpetaja juurde, kepp käes.

Õpetaja asja küsima.

„A meest tahaks!“ wastanud tüdrük.

Õpetaja küsima: „Kui wana ja õige oled?“

Wana tüdrük wasta: „80 aastat!“

Õpetaja jälle: „Üig wana! Ei niisugusele
wõi enam meest anda!“

„Palun ikka õpetaja herrad, ehk saab!“

„Ei saa! Seadus ei luba nii wanale enam
meest anda!“

„Halastage! Muidu tuleme tulewa aasta ju
kolmekesi!“

Õpetaja küsima: „Kui wana su teine pool on?“

„18 aastane, õpetaja herra!“

„Üig noor! Lase ta aga ometi sisse tulla!“

Tüdrük läks kepi nõjal ukse peale ja hüüdis:
„Hans, Hans! Tule sisse!“

Ei Hansu kusagil.

Wiimaks läinud wana tüdrük õue ja hüüdnud:

„Hans kárnane konn, kuhu ja läksid!“

Aga wõta Hans weel finni. Hans ammugi oma teed läinud. Mis Hansul wiga, Hansul 1000 rupla taskus.

121. Nirgi walmaja.

M. Nija Weelt.

Mõisa kärner jäänud kogemata aeda päikese paistele magama. Proua tulnud, leidnud kärneri magamaft.

Proua küsima: „Mispärast sina magad?”

Kärner hārganud proua küsimese peale üles. Utelnud kohe: „Ega ma maga, kulla proua! Ma walmasin nirki! Oleks teise wististi kätte saanud, kui proua teda ei oleks ära hirmutanud!”

Proua kohe wasta: „Jää uuesti walmama. See loom püüa finni! Warastab kõik minu kana munad ära!”

122. Perenaese terp.

G. Pöder Wiljandist.

Korra läinud tüdruk kohtusse, et kohus talle lapse kaswatamise jaoks abiraha annaks.

Kohus küsinud, kelle peale tüdruk arwab.

Tüdruk wastanud: „Muud ma ei tea, üksford andis perenaene mulle terpi ja sest ma seda wiiski jään!”

123. Tedre lastja.

M. Leppik Umblast.

Korra läinud mees metsja linda lastma. Onn hea, teder ees, muud kui laste aga.

Mees tedre nähes ütles: „Kui ma selle tedre maha lasen ja kätte saan, kingin ma tirkule kääwarre jämeduse küünla!“

Pauk käinud, teder langenud.

Seda nähes ütelnud mees: „Sõrmejämedune hea küll!“

Läinud lindu finni võtma. Teder pistnud lendu. Mees kohe hüüdma: „Nali, selge nali oli! Nalja tegin! Kääwarrejämeduse küünla annan!“

124. Rätsepäp kuningat valimas.

D. Bruhl Metfikust.

Rätsepäp hakanud enestele korra kuningat valima. Toonud sinna ka kitsse. Kitsega pidi uus kuningas sõitma hakama.

Alkisti hakanud wihma sadama.

Rätsepäp kõik pugenud kitsse saba alla wihma varju.

Korraga wajutanud kits saba maha ja rõhunud sabaga kõik rätsepäp küürakaks.

Kes jalgadele ligidale saanud, jäänud rohkem küüra, kes kaugemale, vähem.

125. Rehepapp ja teomees.

J. Wahe Piitu Kasjaarest.

Rehepapp ja teomees tuulawad mõisa rehes wilja. Teomees nurub enesele ka paar külimettu.

Rehepapp ei taha anda. Arwab, et teomeest ei tohi uskuda. Siiski ei taha teomehele seda just ütelda. Ütleb sellepärast: „Noh, eks saab näha!”

Korraga näeb rehepapp, et herra tuleb. Ütleb teomehele: „Hakame siis nüüd matti wõtma. Aga mine wälja enne waatama, kudas lugu!”

Teomees waatab uksest wälja. Hüüab: „Baga pihtra! Herra tuleb! Ei aita!”

Rehepapp naerab kawalasti iseenele: „Seda ma just tahtsingi!”

126. Eks ja ütelnud seda ennemini.

J. Wahe Piitu Kasjaarest.

Herra ja karjamees lähewad mööda karjateed. Herra wäike poeg jookseb järele.

Korraga läheb pois ajaga peale ja jäeb jalga pidi aia wahele.

Karjamees näeb seda ja ütleb: „Herra, pia finni! Poisi jalg aja wahel!”

Herra ei tee sest wäljagi.

Lähewad natukesse maad edasi. Karjamees ütleb uuesti: „Herra, eks sa kuule ka, poisi jalg aia wahel!”

Herra ei pane tähelegi.

Vähewad jälle edasi.

Karjamees kolmat korda: „Kulla herra, pia finni, noore herra jalg aia wahel!”

Herra waatab tagasi ja ütleb: „Sina lontrus! Ets ja ütelnud seda ennemini!”

127. Rõrtfi peks.

D. Bruhl Metsikust.

Mees saanud hakenrehi juures peksta.

Kui peks käes, tõusnud mees ülesse ja ütelnud: „Tänu hea peksu eest! Rõrtfi peks käib kaugele üle, tahab elu wõtta!”

128. Rats Uts lueb juba?

S. Reublau Sootmalt.

„Kas teie Uts lueb juba?” küsinud üks eit teise käest.

„Ah, mis wäeti sellest teab, aga kurja wannub ta nagu wana inimene!” wastanud teine eit.

129. Rääkis nii armjasti.

S. Reublau Sootmalt.

„Kas teie Mann sai terweks ju?” küsis üks eit teise käest.

„Ah, kus ta terweks sai! Su surnud oo!” wastas teine.

„Kas rääkis weel surmani?”

„Jah, rääkis nii armsasti! Ma küsisin: Mann, kas tahad appa veel! Geh, laku raswa, eit! ütles Mann, wäänas pead, siputas jalgu, furnud oligi!”

130. Siis kui Paju Hans sündis.

D. Bruhl Metsikust.

Mees kõndinud rufki põllu ääres ja kurtanud kehwa rufki üle.

Teekäija läinud mööda ja ütelnud: „Sa ei ole wist sellele põllule sõnikut pannud. Miks ta muidu nii kehwa on!”

Mees wasta: „Olen küll. Kui Paju Hans sündis, sai põld kōwa sõniku!”

Teemees küsima: „Kui wana see Paju Hans siis õige on?”

Mees wasta: „Aastat 25 ju teine ikka wana on!”

131. Rõrdi leetmine.

J. P. Söggel Paistu Raarlist.

Tüdruk küsinud perenaese käest: „Perenaene, mis õhtu söögiks keedame!”

„Õhtuks keedame kõrti!” wastanud perenaene.

Tüdruk wõtnud perenaese kõrdi, pannud patta, keetnud ära. Tõstnud siis kausi sisse õhtu roaks.

Perenaene läinud laua äärde waatama. Näinud: kõrt ära keedetud. Hakanud siis tüdrukuga

pahandama: „Sina loll, mina tästisin ju jahu
fõrti feeta, mitte minu fõrti!“

132. Rahe mehe riid.

J. Neublau Jootmalt.

Raks meest läinud riidu. Teine sõimanud
teist sia wargaks, teine jälle teist pörja näppajaks.
Teine löönud teist õle kõrrega, teine teist jälle
Jumala wilja warrega. Teisel olnud lambanahka
kasukas seljas, teisel jälle ute nahka tulup. Teisel
uusna uus kasukas, teisel päris nõelafilmaast wõde-
tud. Teine lükanud teise jõkke, teine kufunud
puhtasse wette.

Mehed läinud ühte peresse endid kuuwatama.
Abju suu olnud wasta uft ja kolle olnud läwte
kohal. Teine pannud kasuka õrrele kuitwama,
teine parrele tahenema. Teise kasukas kuitwanud
kõtku, teise kasukas pole selga süündinud. Teine
mees läinud laande, teine metsa, teine astunud
puu alla, teine sammunud tüwi juurde. Teine
annud teisele kätt ja teine leppinud ära.

Seda wiisi saanud riid otsa.

133. Kui wana sa oled.

D. Hingenberg Tapalt.

„Kui wana sa ka juba oled?“ küsiti korra
ühe eidekese käest.

Eit wasta: „Kes seda nii pika aja peale

enam mäletab! Kaks aastat wanem iffe olen kui minu mees!"

"Kui wana siis su mees on?" küsinud teised.

Eit jälle: "Ei mäleta. Aga eks ta iffa kaks aastat noorem oli kui eit!"

134. Väite S ja Juur S.

S. Niinas Ristilt.

Sügisel õpetanud kõster tähti leeripoisile, kes lugeda pole osanud. Sannud häda waewalt wäikesed tähed selgeks, suured pole meelde jäänud.

Kewadisel leeriajal hakanud kõster sügisest pooleli jäänud tööd edasi tegema. Näidanud poisile S.

Poisjs waadanud ja mõtelnud. Ei teadnud.

Viimaks ütelnud kõster: "See on ju s?"

Poisjs wasta: "Tohoo tont! Sügise oli alles püsine, nüüd selle talwega teine ju nii suureks kaswanud!"

135. Apunenädaline kuu.

S. Täht Wiljandi kihelkonnast.

Korra läinud kaks warast ühte talu aita. Kraaminud palju asju kofku.

Tahtnud ju ära minna, tui talu kambrist kaks wana naist wälja tulnud.

Esimene ütelnud: "Waata ometi, kui selgesti kuu täna böse paistab?"

Teine jälle: „Jah heldeke, ta piab ju hästi selgesti paistma, ta on ju kuuenädaline. Kui uut ei looda, piab wana jääma, sest ilma kuuta ei saa keegi läbi!“

Wargad turtſatanud seda kuuldes naerma. Tulnud, wõetud mehikesed kinni.

Seda tegi kuuenädaline kuu.

138. Puus wõi maas?

J. Glemann Tapalt.

Talu tüdruk läinud linna teenima.

Aasta pärast läinud tüdruku isa linna kartuhwleid müüma.

Tütar juhtunud isa kartohwli koorma juurde. Ei tahtnud isa enam ära tunda. Waadanud kartuhwleid ja küsinud: „Kuule wanemes, kus mid marjad kaswawad, kus wõi mas?“

„Maas, ikka maas!“ kostnud wanamees, wõtnud tütre, pannud wanfri peale ja wiinud koju keelt õppima ja kartuhwleid tundma.

137. Lahti põrgu wärawad.

D. Schantz Pootsist.

Kaltsukaupmees jäänud talusse öömajale. Seitnud ahju peale magama.

Dösel tuleb mehele jooma jänu. Läheb wett otsima. Urwab enese maas olewat. Istub kartmata edasi, kukub alla ahju ette sütesse.

Kohe mees karjuma: „Lahti põrgu wärawad, süed ergawad!”

138. Need kufusiwad ülewalt.

J. Riinas Ristilt.

Kerjaja jäänud böseks talusse. Homikul tõusnud kõige waremini ülesse, tõmmanud lõsna pealt peremehe sukkad, ajanud enesele jalga ja tõmmanud siis oma katkised kapetad weel takka peale.

Peremees tõusnud ülesse. Tahtnud sukke jalga panna. Ei sukke kuskilgi. Otsinud, otsinud, — ei ühtigi.

Küsinud wiimaks kerjaja käest: „Kuule, ehk oled sina mu sukad ära wõtnud!”

„Jah, need kufusiwad sealt ülewelt mu sülesse, ma ajasin oma teiste sukkade alla!” wistanud kerjaja rahulikult.

139. Üks haige, teine hull.

M. Nija Weelt.

Korra kaubelnud peremees enesele sulast. Kauba lõpetusel ütelnud sulane: „Ma pian weel seda ütlemä, mull on üks iseäralik haigus, mis mind igas nädalis ühe päewa sängis piab!”

Peremees kohe wasta: „Sest pole midagi. Mull on palju pahem wiga. Ma olen iga nädali ühe päewa hull. Seda wiisi oleme peaaegu ühesugused, ei wõi teine teisega nuriseda.”

Raup walmis. Sulane hakanud esimest nädalit teenima

Neljandamal päeval jäänud haigeks. Seitnud süngi. Pea selle järele hakanud ka peremees hullutõbe märkijid avaldama. Tõmmanud luua warre ja hakanud igale poole hoopä andma. Saanud luua kõik, terwed ja haiged.

Isäranis aga juhtunud hullu peremehe hoobid haige sulase pihta. Küll katsunud sulane eest hoida, aga mis sa hullu eest hoiad. Hull järel igal pool.

Teisel päeval olnud mõlemad jälle terwed.

Järgmisel nädalil olnud sulane jälle haige ja peremees hull. Sulane saanud ju enne õhtut terveks, aga peremees olnud õhtuni hull.

Kolmandamal nädalil ei jäänud sulane enam haigeks ega peremees hulluks.

140. Wedel kohn.

J. Lilienbach Kuremäelt.

Sandi pois räakis teisele: „Mulle toodi kohni. Polnud muud kui paljas wedel. See olid teised paksu nahka pannud!“

141. Koera liha söömine.

P. Rootslane Wõnnust.

Kusagil olnud kõrtsirahwas kanged teekäijate wanfreid tühendama. Ühel mehel warastanud nad mitu wafikat ära.

Mees ei olnud nõuunäljane. Ta koer „Eku“ kärwanud ära. Mees nülginud Eku naha seljast ära, pannud wankre peale ja linna.

Kõrtsi juures muidugi tarwis kinni pidada ja sisse minna.

Tuleb wälja tagasi: Eku wankrist kadunud.

Mees rõõmus, et nõuu hästi korda läinud. Linnast tagasi tulles läheb kõrtsi sisse.

Kõrtsinaene armab, et wankrist jälle midagi saada. Kutsub mehe liha sööma. Ütleb ise: „Meil on kitse liha! Jäi küll natuke kõwaks, aga sünnib ikka süüa. Kohtumehed söiwad ka!“

Mees waatab: Eku liha. Ütleb: „Koeraliha pole ma weel sünnud ega hakka teilgi weel wähem kärwanud Eku liha sööma.“

142. Ei ole weel leiba fastnud.

J. Jakobson Jäärjast.

Mõisaproual kõögitiidrukut tarwis. Oma wiib oma tütre mõisaprouale näha.

Proua ütlema: „Mina annab siin temale tükk seepet ja las' pesep tema oma käed hästi walgeks, sest mina näep, temal on wäga mustad käed!“

Oma wasta: „Ah pai proua, tema ei ole ju weel leiba fastnud, sellepärast siis ka käed nii mustad on!“

143. Kanade heategu.

R. A. Sinka Hallistest.

Herra näeb, et kanad maha külwatud wilja peal on. Laseb kohe kupja kutsuda, et kubjas kanad felmid maha kõmmutaks.

Kubjas ütlemas: „Ei, ei herra! Rust me siis weel wilja saame, sest kanad pistawad kõik maa peale jäänud terad warjule!”

Herra wastas: „Soo soo! Las nad siis pistap peale.”

144. Ei jaks enam süüagi.

D. Hinzberg Zapalt.

Kubjas olnud meestega heinamaal. Heitnud teised lõune leiba luusse lastema, jäänud aga õnnetuseks kauaks magama.

Olnud ju kellu 5 aeg. Herra läinud töölist vaatama. Kõik magawad.

Herra põrutamas: „Te lontrused! Kas nüüd on teie magamise aeg!”

Mehed karanud hirmuga ülesse.

Kubjas aga ütlemas: „Arge tõuske, pange weel natukeseks pead maha, muidu te ei jaks õhtuni tööd teha!”

„Mis? Wõi weel magama?” küsinud herra.

Kubjas aga wastas: „Jah, mis auulik herra heinategemisest teab. Tegime praegu tööd, nii et

lehad märjad. Ei jaksanud enam lõunatti süüa. Mehed panivad pead maha, juba auulik herra tuli!"

"Noh, kui lugu nii, siis heitke veel magama!" ütelnud herra ja läinud oma teed.

145. Kas papp tuas?

J. P. Söggel Hallistest.

Korra läinud maamees linna kirikuherra juurde. Leidnud tüdrukü köögist. Küsinud tüdrukü käest: „Kas papp tuas?“

Tüdruk wasta: „Ei tuas ole pappi, papp on väljas katusel!“

Mees kohe välja vaatama. Wahtinud kõik katused korra korra pärast läbi, ei pappi katusel kusagilgi.

146. Rahe joldati Wene keel.

M. Luu Põltsamaalt.

Pärast Prantsuse sõda saanud kaks wana soldatit koku ja hakanud teine teisega kohe Wene keelt rääkima.

Teine hülüdnud teisele ju kohe eemalt: „Traastu praat!“

„Traastu! Traastu!“ teine wasta.

Esimene: „At kudi tõi!“

Teine: „Na is Udring!“

Esimene: „A kte tõi lusila?“

Teine: „Lusila lusila Riia liinan kapusta ka-
raulin!“

Esimene: „Kolkto leit tõi lusil?“

Teine: „Lusil lusil rowno riitsat leit i tri
looda!“

Esimene: „Tõi sara wiidela?“

Teine: „Lusil lusil, a saarja klaasa ne wii-
dela!“

Esimene: „Tõi Prantsus woina põll?“

Teine: „Tah põll! Oh sa pois, kat mõi tamm tre-
lääli. Sto Prantsus trii tujä põgenes, i mõi
trubki i tubaka kott taali leesat Prantsuse maale
paju põõsa alla!“

Nõnda juttu ajades istunud mehed maha,
wõtnud piibu tobid taskust wälja, pannud suitsma.

Tüki aja pärast ütelnud teine soldat teisele:
„Muusik, muusik, kahwtan kaarit!“

Teine popsinud piipu edasi ja wastanud:
„Taada, taada!“

Teine ütelnud jälle uuesti: „Muusik, muusik,
kahwtan kaarit!“

Teine jälle wasta: „Taataa!“

Põletanud piipu edasi ega pole sugugi aru
jaanud, et enesel kuub põleb.

Wiimaks ütelnud ieine: „Mees, kuub põleb!“

Rohe kahmanud teine soldat põlewad kuue hõl-
mad sulle ja ütelnud teisele: „Miks sa mulle seda
ennem ei ütelnud!“

147. Peenikest wiisi.

R. A. Sinta Hallistest.

Sillafohus mõistnud korra filtrile kuusklum-
mend sirakat. Kilter walitseja käest nõuu küsima,
kudas ta kui peeniku inimene karjuma piab, kui
60 talle kätte antakse. Aiaiai! olla wäga prostoi.

Warsti hea nõuu käes.

Kohtus tõmmatud kilter pengi peale pikali ja
hakatud talle pihta andma.

Kilter kohe karjuma: „Pits, pats! Pits, pats!
Pits, pats!”

Kui aga wahimees 10 sirakat kätte annud ja
ikka edasi andis, kilter kohe aiaiai! karjuma!
Umustatud korraga, et peenike inimene oli ja pee-
nikest wiisi tarwis karjuda.

148. Teen julle niisama nagu teisele enne.

S. Reitivelt Weelt.

Raks meest juhtunud talwel teel wastamisi.
Mõlematel olnud raskeid koormad peal. Rumbki ei
tahtnud teisele teed anda.

Wiimaks ütelnud esimene: „Kui sa kõrwale ei
lähe ega teed anna, teen ma julle niisama nagu
täna teisele enne!”

Teine kartnud seda kuuldes ja tõmmanud kõr-
wale.

Mööda sõites küsinud möödasõitja: „Ütle nüüd

külamees, mis sa täna enne tegid teisele, kes su eest kõrvale ei tõmmanud?"

Teine wasta: „Tõmmasin oma hobuse kõrvale ja andsin teed!"

149. Kaks hunti.

D. Bruhl Metsikust.

Wabatmehel jurnud wafikas ära. Mees wiinud wafika lauda taha, ise aga läinud lauta hunti wahtima.

Dõse tulnud kaks hunti sööda kallale. Mees ütlema: „Mis sant kake naisega ehk wabatmees kake hundiga teeb. Tohoh teine, teist ma lasen!"

Hundid kuulnud mehe hüüdmist. Läänud mõlemad oma teed. Mees päris ilma.

150. Keele jegadus.

J. Lilienbach Ruremäelt.

Üks sandipois tulnud mõisalt, teine läinud mõisa.

Mineja küsinud tulejalt: „Mis sa mõisast said ka!"

Tulija wasta: „Mis ma sain? Mõisa proua lubas mulle suppi anda! Andis aga ainult herne leent!"

Juhataja.

Nr.

1. Eit sõelub hertsfi.
2. Hiidlase nali.
3. Hiidlase filma seletus.
4. Kiriku täis pudru.
5. Hiidlase pussi tegemine.
6. Rus Hiidlane käinud.
7. Päevane töö.
8. Mis kõiki tühja maksab rääkida.
9. Loll Mats.
10. Seda ma ei tea.
11. Ma tõuse kut ka.
12. Besi-Hiidlase poja tarkus.
13. Ei tea, miks hobune lonkab.
14. Rats tühja asja.
15. Kes Hiidlasele kõik kätte.
16. Hiidlase ülespoomine.
17. Pagan võtku poomist.
18. Rapten kajutis.
19. Hapu taar.

Nr.

20. Kuhi põleb.
21. Uus kurat.
22. Hiidlaste feele tartus.
23. Hiidlaste hõbeda tüff.
24. Jõin enese lolliks.
25. Oma kasukas.
26. Reina mehe wikat.
27. Walel on lühikesed jalad.
28. Hiidlaste taari tegemine.
29. Nõiad tulewad.
30. Reid on nagu jääska.
31. Ma tegin kat sulle head.
32. Kes ei teinud, ei saanud ühtegi.
33. Hiidlaste peremehed.
34. Soia piima, heina aeg tuleb.
35. Hobuse pill.
36. Paneb käima.
37. Hiidlaste neli seltsi.
38. Hiidlaste naene.
39. Ei sõõnud suuremat ühtigi.
40. 8 meest, 7 mütsi.
41. Pabud sõõwad mäterjad ää.
42. Murra hambaid.
43. Mats, ära nii kõrgele hüppa.
44. Me sõime pinnad ää.
45. Hea taar.
46. Suured loomad.
47. Kas saab jõuluks tagasi.
48. Jga sõõgi aeg 3 kõrwast.
49. Me Saarlased oleme mehed.
50. Saarlaste õnnetus.
51. Mis ta maksab, kui täis on.
52. Leem tasku.
53. Põhja tuul.
54. Neli taewast wasta jalgu.

Nr.

55. Jalust ilma.
56. Wähä oli, palju sai.
57. Rihnlase kaju kaewamine.
58. Ruffin laudilt.
59. Roju jätnud.
60. Hundi küsis.
61. Maailma ots.
62. Rõhu rohi.
63. Ma olen tugewam kiigutama.
64. 11 nappi.
65. 3 paari hargi.
66. Põlwist saadik mees.
67. Rannamehe haige moff.
68. Küll ole mina osaw mees.
69. Rannaeide õmbluse kool.
70. Eht isand lepib.
71. Helsingi piibutäis tubakat.
72. Hõlpsam hobusel.
73. Piimapüti kallal.
74. Head kilud.
75. Naene karmas, lehm furi.
76. Drika söömine.
77. Tulen alt poolt.
78. Mustlase jänes.
79. Korsten ja 2 ahju tulest wälja saadud.
80. Rust nii palju soolwet saab.
81. Mustlase uhkus.
82. Range tuumaga püül.
83. Mustlaste kits.
84. Mustlase ratsa sõit.
85. Lühike päew.
86. Mustlaste kala püüdmine.
87. Kirbu rohi.
88. Sulas wälja.
89. Juutide üle jõe minek.

Nr.

90. Juudi püts.
91. Juut 25 meest.
92. Kas tahad kisku.
93. Balge kirpu hea kirpu.
94. Uus maja.
95. Kiwised karjamaad.
96. 15 lehma ja juks.
97. Mill tuleb jälle pühapäewane päewake.
98. Kell löi 33.
99. Oleksin ma weel elus.
100. Sakslaste angerjas.
101. Sõda tuleb.
102. Kas maksad sina wõi su naene.
103. Uus politsei saks.
104. Tartlase tulekahju.
105. Holstre mees Jerusalemmas.
106. Kanadega magama, sigadega üles.
107. Rae, kui kõrgen päe om.
108. Rüst mehed.
109. Mis päew on täna.
110. Tirrlipp.
111. Önnis Tõnis.
112. Dinas olal, kuff kaenlas.
113. Hea hapu taar.
114. Kausitais weel.
115. Ole wirn.
116. Saaks ulu alla.
117. Ree raswa.
118. Möisa heinamaa.
119. Jahu jahwataja.
120. Wana tüdrukü kofilane.
121. Kirgi walwaja.
122. Perenaise kerp.
123. Tedre lastja.
124. Rätsepääd kuningat walimas.

Nr.

125. Nepepapp ja teomees.
126. Eks ja ütelnud seda ennemini.
127. Rõrtsi peks.
128. Rats Uts lueb juba.
129. Rääkis nii armsasti.
130. Siis kui Baju Hans sündis.
131. Rõrbi keetmine.
132. Rahe mehe riid.
133. Kui wana sa oled.
134. Väike s ja suur s.
135. Kuuenädaline kuu.
136. Puus wõi maas.
137. Lahti põrgu wärawad.
138. Need kufusiwad ülewast.
139. Üks haige, teine hull.
140. Wedel kohw.
141. Koera liha jöömine.
142. Ei ole weel leiba fastnud.
143. Kanade heategu.
144. Ei jaks enam süüagi.
145. Kas papp tuas.
146. Rahe soldati Wene keel.
147. Peenikest wiisi.
148. Teen sulle niisama nagu teisele enne.
149. Raks hunt.
150. Keele segadus.

Rõpu-sõna.

Heed „Teised Rahwa-naljad“ on M. J. Eiseni rahwaluule forjandusest wälja wõetud ja trükki antud. Ometi ei ole „Rahwa-nalja“ raamatutes ammugi weel kōik nali koos; palju rahwa-nalja ootab weel üleskirjutamist. Soowida oleks, et kes weel rahwa-nalja tunneb, seda üles kirjutaks ja M. J. Eiseni kätte Kroonlinna (adress: КРОНШТАДТЪ) saadaks, niisama aga ka muud rahwaluulet wõi wanawara.

Hind 20 fop.